

Základní škola Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Hravá škola

RVP ZV č.j. 31504/2004-22, ve znění úpravy č.j. 27002/2005-22

Platnost dokumentu od: 1.9.2007

Všeruby, 1.9.2007

Mgr. Jindřiška Behenská, řed. školy

Obsah:

1. Identifikační údaje	2
2. Charakteristika školy	2
3. Charakteristika školního vzdělávacího programu	4
4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán.....	11
5. Učební osnovy.....	20
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	

1. Identifikační údaje

Předkladatel:

Základní škola, Všeruby, okres Domažlice, příspěvková organizace
345 07 Všeruby 70,
řed. školy: Mgr. Jindřiška Behenská
koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Renata Reifová
IZO: 600 065 472
IČO: 60611421
tel.: 379779232, 73923688
e-mail: zs.vseruby@post.cz, zs.vseruby@tiscali.cz, reditelstvi@zs.vseruby.cz

Zřizovatel:

Obec Všeruby
Obecní úřad, 345 07 Všeruby 77
tel.: 379779233

2. Charakteristika školy a její priority

a) Charakteristika školy:

Základní škola Všeruby je neúplná dvojtřídní základní škola s 1. stupněm rodinného typu s individuálním přístupem k dětem. Budova školy je jednopatrová, v přízemí se nachází jedna třída, školní družina, sborovna, šatna a původní zařízení bytu, v prvním patře jsou dvě učebny, kabinet a žákovské záchody. Třídy jsou vybaveny novým školním nábytkem (jednomístné výškově stavitelné školní lavice a výškově stavitelné školní židličky, učitelské katedry, police, skříňky a skříně). Ve třídách jsou umístěné počítače, jednotlivé třídy a sborovna jsou propojeny školní sítí, žáci mají ve třídách přístup na školní vzdělávací programy a na internet. Na škole pracují 3 zájmové kroužky – turistickoekologický, dovedných rukou a výpočetní techniky. Tento kroužek vydává i školní časopis Poškoláček, se kterým jsme se zapojili do soutěže o nejlepší školní časopis základních škol celostátní soutěže Freinet a ve školním roce 2002/2003 jsme se umístili na 4. – 5. místě. Ve škole se pravidelně pracuje s dětmi s poruchami učení ze 2. až 5. třídy.

Ve školním roce 2005/2006 jsme se zapojili do sítě Tvořivých škol. Znamená to, že v naší škole upřednostňujeme činnostní učení a multisenzoriální přístup k žákům. Činnostní učení se jako způsob práce ve třídách objevilo v České republice v meziválečném období. Tento program vychází z tradice J. A. Komenského, reformní pedagogiky české činné školy 30. let 20. století, ze současných výzkumů učení a vzdělávání a z mnohaletých zkušeností učitelů z praxe. Koresponduje se všemi školskými dokumenty určenými pro základní vzdělávání a jeho principem je vyučovat činně, tedy probouzet u žáků zájem o nabývání

nových poznatků názorně, vlastní činností a prožitkem. Náš školní vzdělávací program se opírá o cíle programu Tvořivá škola, což znamená celkově zvyšovat kvalitu vzdělávání dětí a aktivně zapojovat žáky do výuky, motivovat je k celoživotnímu vzdělávání a rozvíjet u nich tvořivost, samostatnost, odpovědnost a toleranci.

b) Skladba pedagogického sboru:

Pedagogický sbor tvoří 4 pedagogické pracovnice, z toho 1 vychovatelka školní družiny. Kvalifikované jsou 2 učitelky a vychovatelka školní družiny, jedna učitelka nemá kvalifikaci. Všechny pedagogické pracovnice se zúčastňují dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků i vzdělávání v rámci Státní informační politiky ve vzdělávání – Informační gramotnost. Všechny pedagogické pracovnice získaly certifikát na základní úrovni, 3 pedagogické pracovnice na úrovni pro pokročilé a 1 pedagogická pracovnice vykonává činnost správce školní počítačové sítě. Všechny pedagogické pracovnice absolvovaly ve školním roce 2006/2007 vzdělávací program Tvorb a realizace školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, na který jsme získali dotaci MŠMT ČR. Jednalo se o akci na klíč pod vedením lektorek Národního institutu pro další vzdělávání, krajské pracoviště Plzeň v celkovém počtu 24 hodin. Této akce se rovněž zúčastnily učitelky dvou málotřídních základních škol – Kout na Šumavě a Pocínovice.

c) Skladba žáků:

Kapacita školy je 75 žáků, ve školní družině 30 dětí. Počet docházejících dětí do školy se pohybuje mezi 30 – 41 žáky, do školní družiny dochází mezi 19 – 24 dětmi. Nízký počet žáků je v našem případě výhodou. Na škole panují dobré vztahy mezi učiteli a žáky, v široké míře uplatňujeme individuální přístup k žákům jak během vyučování, tak i v mimoškolních aktivitách a využíváme jednoduché a přehledné komunikace a spolupráce jak v interním tak v externím životě školy.

Žáci se vzdělávají ve dvou třídách - v 1. třídě je spojený 1. až 3. p. r. a ve 2. třídě 4. a 5. p. r., 1. postupný ročník má dělené samostatné hodiny českého jazyka a matematiky, což podporuje jak zřizovatel tak školská rada. Spádový obvod školy tvoří obce Všeruby, Brůdek, Hájek, Hyršov, Pláně, Maxov, Studánky, Chalupy, Pomezí.

d) Spolupráce s rodiči, veřejností, partnery a jinými institucemi:

Školská rada byla zřízena dne 1.1.2006 rozhodnutím Rady obce Všeruby ze dne 1.12.2005 a má 6 členů. Školská rada projednává koncepci rozvoje školy, rozpočet školy, přípravu nového školního roku, schválila školní řád a pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, projednává a schvaluje organizaci výuky pro každý další školní rok. Školská rada se také vyjádřila k návrhu ŠVP naší školy. Členové školské rady společně se zastupitelstvem obce prosazují rozdělení hodin českého jazyka a matematiky v 1. postupném ročníku.

Třídní schůzky a dny otevřených dveří pro rodiče jsou součástí informačního systému školy, velký zájem ze strany rodičů je o třídní schůzky (říjen, leden, březen, květen), mnohem menší zájem je o společné shromáždění rodičů na začátku školního roku, na kterém se projednává plán činnosti SRPDS, schvaluje se plán práce školy a ostatní dokumentace školy apod. Důvodem může být zájem rodičů převážně o známky žáků. Snahou školy je získat zájem rodičů o školní práci, je proto nezbytné systém třídních schůzek a konzultací

přehodnotit. Každoročně pořádáme akci Otevřená škola, kdy rodiče mohou „hospitovat“ ve třídách, jsou pro ně připraveny akce, výstavy apod. Zájem o tyto akce ze strany rodičů je velký.

Zapojujeme se do mezinárodních akcí, např. Děti běží Evropou, kterou pořádá partnerská škola Waldschmidtschulle Eschelkam. Konáme pravidelné výměnné návštěvy učitelů naší a partnerské školy v Eschelkamu a konečně pořádáme i společné sportovní akce pro žáky obou škol. Po otevření víceúčelového hřiště s umělým povrchem v obci Všeruby, předpokládáme konání těchto sportovních utkání u nás.

Dobrá spolupráce se začíná prosazovat i v oblasti sponzorování školy. Na základě finančních sponzorských darů jsme vybavili celou školu novým funkčním a esteticky přijatelným školním nábytkem. V tomto školním roce pokračujeme v dalším vybavování školy nábytkem a na základě dohody s Celním ředitelstvím Plzeň jsme obdrželi 8 ks počítačů, které využijeme při výuce žáků a při naší školní redakční činnosti. Přistoupíme následně k rekonstrukci celé školní počítačové sítě, přičemž již dnes máme předjednané sponzorování celé akce. Celkem jsme získali v letech 2005 a 2006 ke spolupráci a podpoře jak finanční tak hmotné již 11 sponzorů.

3. Charakteristika školního vzdělávacího programu

Vzdělávací program Hravá škola:

- Navazuje na tradice české činné školy a pozitivní zkušenosti ze vzdělávacího programu Základní škola
- Vychází z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.
- Zdůrazňuje činnostní ráz vyučování.
- Předkládá jasné možnosti mezipředmětových vztahů.
- Řadí poznatky do systému, dbá na návaznost učiva a jeho propojování.
- Dává žákům příležitost aktivně se podílet na vlastním vzdělávání.
- Zdůrazňuje orientaci na osobnost žáka.
- Vede žáky k samostatnému projevu, k získání nových vědomostí praktickou činností.
- Zdůrazňuje komunikaci a spolupráci mezi žáky.
- Vede k projektovému a skupinovému vyučování.
- Umožňuje žákům využívat při učení své zkušenosti a praktické situace ze života mimo školu.
- Vyžaduje provádění jednoduchých demonstrací a pokusů, které umožňují žákům přijímat učivo více smysly, rozumět mu, zvládnout probíranou látku jako základ k dalšímu učení.
- Podporuje ty postupy a formy práce, které umožňují žákům maximálně využívat vlastních zkušeností.
- Předpokládá přirozený rozvoj ekologického citění žáků.
- Umožňuje realizaci diferencované a individualizované výuky pro všechny žáky, tj. i pro žáky zdravotně či sociálně znevýhodněné.

Vzdělávací program Hravá škola zakládá vyučování na přirozených situacích, vyučování přizpůsobuje individualitám žáků. Vyučování je založeno na samostatné činnostní práci žáků, učitel je rádcem a oporou, pomáhá překonávat nesnáze. Vyučování má charakter nejen

vzdělávací, ale i výchovný. Chceme mít školu založenou na radostné žákovské práci. Naši školu orientujeme na všestranný rozvoj osobnosti žáka. Přitom dbáme, aby žáci nebyli ve škole přetěžováni. Pro zdravý psychologický vývoj žáků je třeba, aby neprožívali školní léta jen přepínáním paměti a přemírou povinností. V naší škole známe dětské zájmy, vycházíme z nich a využíváme je. Dětské reakce a zájem ukazují, co na ně působí. Dbát na dětské zájmy ale neznamená vyhovovat každému nápadu. Dětské touhy je třeba usměrňovat, probouzet pozitivní vztah k hodnotám a tím dítě vychovávat a zdokonalovat. Školní práci přizpůsobujeme fyziologii a psychologii dítěte. Škola vytváří prostor pro všechny žáky. Pečujeme o žáky se specifickými poruchami učení a chování. V 1. a 3. čtvrtletí každého školního roku užijí pedagogové při svém hodnocení slovní hodnocení, které se tak vhodně kombinuje s klasifikací v 1. a 2. pololetí.

Vzdělávací program Hravá škola není zaměřen na formální úpravy vzdělávacího systému školy, ale na tzv. proměnu vnitřní atmosféry. Nejedná se o program zevně organizační, ale vnitřně metodický a psychologický. Ráz školy závisí na způsobu vyučování. Naším hlavním úkolem je utvářet samostatné myšlení žáků, jejich vůli a schopnosti. Součástí práce žáků tvoří tematicky zaměřené učivo sestavené v jednotlivých vyučovacích předmětech do dlouhodobých projektů, např.: Abeceda (1.r. Čj), Moje první knížka (1.r. Čt), Můj strom (2.r. Čt), Můj deníček (2.r. Čt), Les (4. a 5.r. Př) a Evropa (5.r. VI).

Úloha učitele spočívá v tom, aby žákům několik otázek formuloval sám, aby je povzbuzoval, aby jim dával dostatek příležitostí k vzájemnému kladení otázek, aby pozitivně podpořil i otázky neobratně formulované. Učitel brzy pozná, že se žáci ve formulaci otázek lepší, že jsou stále obratnější a pohotovější. Schopnost ptát se je jedním z klíčů k úspěšnému učení a získává se hlavně cvikem. Otázky kladené žáky ke kterémukoli částem učiva provokují myšlení žáků, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.

Pro žáky je vždy při probírání nové látky nejdůležitější vytvořit si prostřednictvím činností představu o jevech, kterým chceme učit, a naučit se tyto jevy vnímat. Průběžně musíme žáky nechat o pozorovaných jevech hovořit, a tím se u nich postupně vytváří jejich věku přiměřený odborný slovník. Až po dokonalém zvládnutí prvních dvou kroků všemi žáky přichází na řadu automatizace – procvičování učiva činnostními i klasickými formami.

Další důležitou metodou je individualizace, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu. Tato metoda vede také k tomu, že si žáci uvědomí, co se vlastně učí a co z toho už umí.

Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. Velkým kladem, který činnostní metody přinášejí do výuky, je chuť a radost, s jakou děti pracují.

K základním pracovním metodám patří metody aktivizující, zejména metoda situační, problémová a projektová, metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, dále tvořivá práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami.

Učitel volí při dokonalé znalosti učební látky takové metody, aby v každém předmětu soustavně rozvíjel zájem žáků, a dosahoval tak co nejlepších výsledků bez přetěžování žáků a přepínání vlastních sil.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřujeme se na využívání mezipředmětových vztahů. To znamená, že učí žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém

životě. Psychologové vyzkoumali, že v paměti vydrží dlouho, často i trvale to, co žák sám pozoroval, promyslel či vykonal. Je nutné vědět a dodržovat, že žákova paměť nemá být přetěžována zbytečnými podrobnostmi.

Při osvojování nového učiva dbáme vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je podporován tím, že je mu umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které vyžadují, aby o práci přemýšleli. Učitel sám je při činnostních formách výuky organizátorem a usměřovatelem práce žáků.

Při výuce čtení používáme metodiku čtení Sfumato - Splývavé čtení. Důležitou podmínkou pro dobré technické zvládnutí čtení je práce s hlasem. Při využití běžných metod a vytvoření správných technických základů se děti nemusí potýkat s tzv. dvojitým čtením, daleko rychleji se naučí správně se vyjadřovat písemnou formou ať už je to popis, přepisování či diktáty. Co se týče interpretace, rovněž zde jsou patrné efekty: děti čtou s pochopením, interpretují hlasitě a výrazně s prvky dramatizace. Kromě časové úspornosti prezentované techniky, která nijak nenarušuje meze stanovených osnov, je třeba zmínit jeden, z hlediska pedagogické praxe zcela zásadní, efekt: i děti s dyslexií se mohou účastnit výuky v běžné třídě; s technikou splývavého čtení lze totiž i s těmito vadami úspěšně pracovat.

Zájem žáků, který je při tomto způsobu výuky zřejmý, jejich vnitřní zaujetí pro řešení předkládaných problémů, jejich radost i z dílčích úspěchů, to vše přináší pocit vnitřního uspokojení také pro učitele. Prožívání každodenních drobných překvapení z někdy i nečekaných úspěchů žáků, které běžná výuka řadí mezi méně schopné, přináší učiteli radost, dává mu pocit naplnění a uvědomění si krásy učitelského povolání.

Přitom je vhodné, aby byla zachována přirozená skladba žákovských kolektivů. Je proto vhodné, abychom minimalizovali vyčleňování žáků talentovaných i žáků se sociálními, učebními nebo zdravotními problémy. Tyto problémy se řeší vnitřní diferenciací, individualizací, samoučením a v neposlední řadě vzájemnou spoluprací žáků.

Pracovní postup k dosažení určitého učebního cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků. Každý má nárok na individuální tempo, možnost chybování a znovuobjevování, hodnocení podle individuálního pokroku v učení. Každý má prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

Je třeba mít na škole pro žáky podmínky, ve kterých by cítili jistotu, bezpečí, sebedůvěru, sounáležitost, ve kterých by se mohli seberealizovat.

V průběhu vyučování dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomujeme si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Náš program zdůrazňuje individualizované a kolektivní učení.

Individualizovaným učením rozumíme kteroukoli formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Uváděný vzdělávací program uplatňuje též výuku kolektivní, činnostní učení do tohoto způsobu práce však často vnáší individualizaci.

Učitel má možnost individuálně sledovat žáky, neboť při manipulaci s věcmi se zobrazuje mysl žáků přímo před každým z nich. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Vede žáky k hovoru o pozorovaném jevu (problému), tím se mnohé objasní i ostatním spolužákům. Velký význam má také to, že nikdo není izolován. Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní

činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků, vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení učiva a jeho dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené zpaměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciací a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem.

Každému žákovi postupně umožníme, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neposuzuje jen podle míry vědomostí, ale zejména, podle toho, s jakou jasností a jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost ve své mnohostrannosti.

3.1. Výchovně vzdělávací cíle a kompetence školního vzdělávacího programu Hravá škola

Vzdělávací program Hravá škola se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.

Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

3.2. Cíle směřované k žákům a k učitelům

Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

Cílem školního programu je, aby učitelé:

a) porozuměli smyslu a principům vyučování a vzdělávání, tj.:

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků;
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru;
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti;
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí;
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem;
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků;
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení;
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám;
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu;
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí;
- vést žáky k vlastní organizaci učení.

b) osvojili si dovednosti učení, např.:

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím;
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků;
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě;
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny;
- organizovat práci žáků ve skupinách;
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů.

c) osvojili si vyučovací metody a formy učení, které:

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi;
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů);
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

3.3. Přednosti školního programu Hravá škola

Tempo výuky se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.

Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.

Každý den přináší dítěti pokrok.

Program neustále podněcuje zájem žáků o učení.

Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.

Žáci jsou činnostní, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.

Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.

Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Program napomáhá rozvoji schopností všech žáků.

Učitelé umožňují důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.

Prostor pro naučení je dán i žákům, kteří by jinak mohli být pokládáni za průměrné nebo i podprůměrné.

Charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků.

Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků. Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.

Program vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů.

Při učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem.

Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.

Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

3.4. Klíčové kompetence

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třdit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám
- problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků

- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva
- a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené
- kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo
- naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhuji a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost
- využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj.
- takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracování údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu
- řešení daného úkolu
- přijímat často neodborně vyjádřené žakovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení
- nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev
- umožnit žákům hovořit o poznaných souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat,

- respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování
- naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitějších početních úlohách, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
  - ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
  - ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv
- Žáci pak také snáze respektují témata vztahující se k péči o zdraví a k jeho ochraně.

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů-udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech

poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

4. Vzdělávací období základního vzdělávání a učební plán

4.1. Vzdělávací období základního vzdělávání

Základní vzdělávání žáků se realizuje v průběhu povinné devítileté školní docházky. Vzdělávací a výchovný proces je v *Rámcovém vzdělávacím programu základního vzdělávání* rozdělen na 3 období:

1. období – 1. - 3. ročník;
2. období – 4.- 5. ročník;

Každé vzdělávací období má své specifické cíle a stanovené očekávané výstupy.

a) Hlavní cíle 1. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: **základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku**. Vyučování má ve všech předmětech **činnostní charakter**.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování **v přímém poznávání skutečností kolem nás**.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. **hudební, výtvarná, tělesná výchova a pracovní činnosti**. V programu jsou uplatňovány též: **dramatická výchova, výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie**, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je **prolínání učiva** mezi všemi vyučovacími předměty.

b) Hlavní cíle 2. období

Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter. Je nutné dodržovat návaznost na dovednosti a vědomosti získané žáky v 1. vzdělávacím období. Učivo, které je uvedeno pod orientačními očekávanými výstupy, je třeba průběžně upevňovat; ostatní učivo, které bylo s žáky v 1. období probráno, je nutné opětovně činnostně předložit a dostatečně procvičit.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

4.2. Školní učební plán pro 1. stupeň

	Ročník:					Časová dotace:		
	1.	2.	3.	4.	5.	celkem hodin	dospon. hodiny	min. dotace
Český jazyk	9	9	10	7	8	43	8	35
Cizí jazyk			3	3	3	9	0	9
Matematika	4	5	5	5	5	24	4	20
Informatika		1				1	0	1
Prvouka	2	2	2			6	0	6
Přírodověda				2	2	4	1	3
Vlastivěda				2	2	4	1	3
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	0	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0	5
Počet hodin týdně:	20	22	25	25	26	118	14	104

a) Poznámky ke školnímu učebnímu plánu

Český jazyk

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků a pojímá všechny tři složky vzdělávacího oboru (Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova), celkově je využito 8 hodin z disponibilní časové dotace

Anglický jazyk

- předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. ročníku

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků, celkově je využito 4 hodiny z disponibilní časové dotace

Informatika

- učivo v 1–5. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;
- ve 2. ročníku je zařazena jako samostatný vyučovací předmět

Prvouka

- realizuje se v 1.–3. ročníku

Přírodověda a vlastivěda

- učivo se realizuje ve 4.–5. ročníku s tím, že jsou využity disponibilní hodiny ve 4. a 5. ročníku po 1 hodině v přírodovědě a po 1 hodině ve vlastivědě

Hudební výchova

- realizuje se v samostatném vyučovacím předmětu hudební výchova ve všech ročnících

Výtvarná výchova

- realizuje se ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova ve všech ročnících

Tělesná výchova

- tělesná výchova je zařazena do všech ročníků
- výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Pracovní činnosti

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

b) Začlenění průřezových témat

Charakteristika průřezových témat

Průřezová témata jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot. Jedná se o okruhy aktuálních problémů současného světa, které se tak zařazením do školního vzdělávacího programu stávají nedílnou součástí základního vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova (OSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS)**
- **Multikulturní výchova (MKV)**
- **Environmentální výchova (EV)**
- **Mediální výchova (MDV)**

Tematické okruhy průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj:

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj:

- Poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Kooperace a kompetice

Morální rozvoj:

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova demokratického občana

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematické okruhy průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

Tematické okruhy průřezového tématu Multikulturní výchova

- Kulturní diference
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

Tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova

- Ekosystémy
- Základní podmínky života

- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

Tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova

Receptivní činnosti:

- Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- Stavba mediálních sdělení
- Vnímání autora mediálních sdělení
- Fungování a vliv médií ve společnosti

Produktivní činnosti:

- Tvorba mediálního sdělení
- Práce v realizačním týmu

Začlenění průřezových témat do předmětů

OSV – vv, tv, čj, prv, hv, pč, m, př, vl

VDO – prv, vl

EGS – aj, vl, vv, hv, čj

MKV – vl, prv, čj

EV – prv, př, vl, tv

MDV __ čj, pč, m

Charakteristika jazyka a jazykové komunikace

Vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace** zaujímá stěžejní postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Jazykové vyučování vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat a i prosazovat výsledky svého poznávání.

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru **Česky jazyk a literatura** jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

V *komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu vztahujícího se k nejrůznějším situacím.

V *Jazykové výchově* žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepcí, interpretace a produkce literárního textu.

Verbální i neverbální komunikace se může vhodně rozvíjet i prostřednictvím *Dramatické výchovy*.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciaálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků. K rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpozná a pochopí problém, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách
- vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení problému

Kompetence komunikativní

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, souvisle s kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých lidí, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhájí svůj názor a vhodně argumentuje
- využívá informační a komunikační prostředky

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel práce v týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, spolupracuje s druhými při řešení daného úkolu

Kompetence občanské

- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní

- dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje

Český jazyk
Jazyková výchova
1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na slabiky a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, písmeno velké a malé, tištěné a psané	- zvuková stránka jazyka (rozlišování hlásek sluchem, výslovnost samohl., souhl., tempo, intonace, přízvuk)		
1.2	- porovnává významy jednoduchých slov, zvláště opačného významu a slova souřadná	- slovní zásoba, tvoření slov význam slov		
1.3	- porovnává a třídí slova dle spol. vlastnosti (př. Co do řádku nepatří)	- slovní zásoba		
1.5	- užívá v mluveném projevu gramaticky správné a spisovné tvary slovní zásoby, vyjadřuje se kulturně (odpovídá možnosti žáka 1.r.)	- pravopis – psaní slov zvláště, věta- velké poč. písmeno, interpunkce za větami	OSV – osobnostní a sociální rozvoj	

Literární výchova

1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.1	- čte s porozuměním text přiměřeného rozsahu a náročnosti, recituje kratší bás. text ,dramatizuje, čte hlasitě ze slabikáře, čítanek, časopisů	- výcvik čtení - příprava zrková a sluchová, vázání slabik, uvědomělé čtení snadných slov a krátkých vět	EV – vztah člověka k prostředí	
2.2	- tvoří krátký mluvený projev, orientuje se v jednoduchém textu, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví jednoduchý příběh, zná některé děts. časopisy	- porozumění a orientace daného textu	MUV – lidské vztahy	

Komunikační a slohová výchova

1. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.1	- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- toto učivo se prolíná s jazykovou a literární výchovou		
3.2	- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti			
3.3	- respektuje základní pravidla v rozhovoru			
3.4	- vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost			
3.5	- volí vhodné tempo řeči a správně dýchá			
3.6	- tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků			
3.7	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- výcvik psaní – přípravné cviky pro uvolňování ruky, k psaní a kreslení, orientace v liniatuře		
3.8	- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev	- psaní krátkých slov a vět		

Český jazyk
Jazyková výchova
2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, čtení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, souhlásky, dvojhásky, pozná slabikotvorné r,l, rozdělí slova na konci řádku – dle slabik	- zvuková a grafická stránka jazyka		
1.2	- porovnává významy slov, slova opačného významu, souřadná, nadřazená, podřazená, slova příbuzná	- slovní význam		
1.3	- porovnává a třídí slova dle zobecněného významu-děj, věc, okolnost, vlastnost, řadí slova podle abecedy	- třídění slov		
1.4	- rozlišuje slovní druhy v zákl. tvaru (pod. jm., př.jm., slovesa, předložky)	- slovní druhy		
1.5	- užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podst. jm., příd. jm. a sloves	- mluvený projev		
1.6	- spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	- pořádek vět		
1.7	- rozlišuje v textu druhy vět dle postoje mluvčího, dodržuje pořádek slov ve větě a pořádek vět v textu	- druhy vět dle postoje mluvčího		
1.8	- odůvodňuje a píše správně i/y po tvrdých a měkkých souhl., píše správně dě,tě,ně,ú/ů,bě,pě,vě,mě- mimo morfologický šev, spodoba slov se znělými a neznělými souhl. na konci a uprostřed slov, rozlišuje jednoduchá obecná a vlastní	- pravopis		

	jména osob, zvířat a místních pojmenování, velká písmena na zač. věty			
--	---	--	--	--

Literární výchova

2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.1	- čte plynule hlasitě i tiše s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti, užívá správně slovní přízvuk, intonaci, vhodné tempo	- uvědomělé čtení s porozuměním	MUV – kulturní diference, respektování sociálních a etnických zvláštností	
2.2	- vyjadřuje své pocity z přečteného textu – povídání si nad literárním textem, nad knihou, doporučí knihy spolužákovi	- mimočítanková četba	VDO – společnost a škola	
2.3	- rozlišuje a poslouchá úryvky z četby poezie i prózy, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, pozná sloku, verš a rým, rytmizuje	- rozlišení poezie od prózy		
2.4	- pracuje tvořivě s literárním textem, seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti – vypráví dle nich, přednáší, dramatizuje přiměřený literární text	- tvořivá práce s textem	OSV – spolupráce ve skupině, vlastní mluvený projev, vyjádření názoru	

Komunikační a slohová výchova

2. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.1	- čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	- porozumění textu		
3.2	- porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	- rozbor textu		
3.3	- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	- komunikace(žák-učitel, žák-žák)	OSV – morální hodnoty a rozvoj	
3.4	- vyslovuje pečlivě, opravuje svou nesprávnou a nedbalou výslovnost	- správná výslovnost		
3.5	- volí vhodné tempo řeči v mluvených projevech a správně dýchá	- správný mluvený projev		
3.6	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- zásady komunikace		
3.7	- tvoří krátký mluvený projev na základě vlastních zážitků	- reprodukce, vypravování	EV – ochrana	
3.8	- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- upevňování psaní		
3.9	- píše správné tvary písmen a číslic, dodržuje sklon a liniaturu, kontroluje vlastní písemný projev, píše jednoduchý text	- zásady správného písemného projevu		
3.10	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (adresa, přání)	- jednoduchá sdělení		
3.11	- seřadí ilustrace dle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- práce s textem		

Český jazyk

Jazyková výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - členění slova na hlásky a slabiky - určuje kořen u jednoduchých slov	<ul style="list-style-type: none"> - zvuková stránka jazyka - stavba slova		
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - třídí slova podle významu, rozlišuje a vytváří slova slova protikladná, slova podobného významu - rozeznává a používá slova významem nadřazená, podřazená a souřadná - vyhledává v textu slova příbuzná a tvoří je, rozeznává v jednoduchých případech kořen slova	<ul style="list-style-type: none"> - význam slov, antonyma, synonyma - slova nadřazená, podřazená, souřadná - slova příbuzná		
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu	<ul style="list-style-type: none"> - slovní zásoba - tvoření slov dle zadaných kritérií		
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje a určuje slovní druhy v základním tvaru - ovládá pádové otázky, skloňuje podstatná jména - určuje pád, číslo, rod u podstatných jmen - seznámí se s časováním sloves, základními kategoriemi – osoba, číslo, čas	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - pádové otázky, tvary slov - tvary podstatných jmen-skloňování - tvary sloves - časování		
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen, sloves	<ul style="list-style-type: none"> - tvarosloví, výběr vhodných prostředků, slovosled		
1.6	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - uvědomuje si možnost použití základních spojek a interpunkce	<ul style="list-style-type: none"> - věta jednoduchá, souvětí		
1.8	<ul style="list-style-type: none"> - naučí se zpaměti vyjmenovaná slova, využívá jejich znalost při psaní i/y po	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenovaná slova		

	<ul style="list-style-type: none"> - obojetných souhláskách - odůvodňuje a píše správně i/y ve slovech vyjmenovaných a jednoduchých slovech příbuzných - odůvodňuje a píše správně velká písmena v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování 	<ul style="list-style-type: none"> - velká písmena 		
--	--	---	--	--

Literární výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.1	<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule ve vhodném frázování a tempu literární texty různých žánrů přiměřené věku - reprodukuje volně přečtený nebo slyšený text - přednáší z paměti vhodné literární texty 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení - reprodukce textu přečteného a slyšeného - poslech literárních textů - přednes 	MKV – multikulturalita, kulturní diference, lidské vztahy	
2.2	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - prezentuje oblíbenou knihu, vyjadřuje postoje ke knize 	<ul style="list-style-type: none"> - čtení a zážitkové naslouchání - vlastní četba 	OSV – morální a sociální rozvoj	
2.3	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších - rozeznává v básni sloku, verš, rým, rytmus - popíše hlavní postavy, děj a prostředí z prozaického textu - odlišuje pohádku od ostatních 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie – báseň s dějem, přirovnání - próza – pohádka, pověst, povídka - vyprávění, dramatizace pohádky 		

	vyprávění			
2.4	<ul style="list-style-type: none"> - pracuje tvořivě s literárním textem - pokouší se o vlastní literární tvorbu - obměňuje , dokončuje příběhy - s použitím vlastní fantazie - vyhledává a využívá informace z encyklopedií a jiných literárních pramenů 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - výtvarné vyjádření 	<p>MUV – princip sociální chování a solidarity, lidské vztahy</p> <p>EV – vztah člověka k životnímu prostředí, ochrana přírody</p>	

Komunikační a slohová výchova

3. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.1	<ul style="list-style-type: none"> - čte plynule s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - četba uměleckých, populárních a naučných textů 		
3.2	<ul style="list-style-type: none"> - porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti a plní je - porozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti a plní je 	<ul style="list-style-type: none"> - samostatné plnění úkolů podle zadání - dovednost klást otázky 	OSV – morální rozvoj (plnění pokynů, úkolů)	
3.3	<ul style="list-style-type: none"> - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - volí vhodné komunikační žánry (pozdrav, poděkování, oslovení, omluva, prosba) 	<ul style="list-style-type: none"> - výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů, zdvořilostní obraty, 	VDO – principy demokracie, pravidla rozhovoru, vyjádření vlastního názoru	
3.4	<ul style="list-style-type: none"> - dbá na správnou a pečlivou výslovnost, případné nedostatky opravuje 	<ul style="list-style-type: none"> - základy techniky mluveného projevu 		
3.5	<ul style="list-style-type: none"> - volí vhodné tempo řeči, správně dýchá při mluvených projevech - používá správně slovní i větný přízvuk 	<ul style="list-style-type: none"> - základní technika mluveného projevu - rozvíjení znělého hlasu 		

	a vhodnou intonaci	- nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání		
3.6	- volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	- jazykové i mimojazykové prostředky	MUV – lidské vztahy, respektování různého etnického původu	
3.7	- tvoří krátký mluvený projev dle vlastních zážitků nebo obrázkové osnovy	- vypravování - vzkaz - omluva		
3.8	- dodržuje základní hygienické návyky spojené se psaním (sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku)	- základní hygienické návyky správného psaní		
3.9	- dodržuje správné tvary písmen a číslic, přiměřenou velikost, sklon, úhlednost - kontroluje vlastní písemný projev	- zdokonalování písma - odstraňování individuálních nedostatků - kontrola vlastního písemného projevu		
3.10	- píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	- oznámení - vzkaz		
3.11	- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	- vyprávění podle obrázku nebo obrázkové osnovy		

Český jazyk

Jazyková výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.9	<ul style="list-style-type: none"> - porovnává významy slov zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje slova spisovná a nespisovná - poznává slova citově zabarvená	<ul style="list-style-type: none"> - slova dle významů – podobná, příbuzná, protikladná, mnohoznačná, spisovná, nespisovná, citově zabarvená - spisovné vyjadřování		
1.10	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - rozlišuje předpony a předložky - skloňuje podstatná jména, dle vzorů píše i/y - určuje pád, číslo, rod, vzor podstatných jmen - časuje slovesa oznamovacího způsobu - určuje osobu, číslo, čas a způsob sloves - poznává slovesa v infinitivu	<ul style="list-style-type: none"> - stavba slova - pravopis – předpony, předložky - skloňování a vzory podstatných jmen - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves		
1.11	<ul style="list-style-type: none"> - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ses svém mluveném projevu	<ul style="list-style-type: none"> - slovní druhy - koncovky podstatných jmen a sloves		
1.12	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	<ul style="list-style-type: none"> - spisovná, hovorová a nespisovná mluva		
1.13	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává základní skladební dvojici, určuje	<ul style="list-style-type: none"> - větný rozbor		

	podmět a přísudek			
1.14	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá, souvětí		
1.15	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	- spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy		
1.16	- píše i/y ve slovech po obojetných souhláskách	- y/í ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných		
1.17	- zvládá základní případy syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem		

Literární výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.5	- vyjadřuje své dojmy z četby, zaznamenává je - orientuje se v textu knih určených dětem	- porozumění textu - odpovědi na otázky z textu - dovednost klást otázky - vlastní četba, beseda	EV – lidské aktivity, životní prostředí	
2.6	- volně reprodukuje text	- vyprávění a dramatizace pohádky - přednes básně - rozvoj vyjadřovacích schopností, slovosled, výběr vhodných prostředků	MUV – kulturní diference, využití multikulturní literatury	

	<ul style="list-style-type: none"> - tvoří jednoduché vypravování na dané téma - tvoří popis jednoduchých předmětů a činností - využívá jednoduchou osnovu - poznává společenský jazyk a jeho formy 	<ul style="list-style-type: none"> - vypravování podle obrázků a vlastních zážitků - ústní i písemný popis - práce s osnovou, nadpis, - členění projevu (úvod, zápletka, závěr) - požádání o informaci, uvítání návštěvy, rozloučení se, sdělování přání, pozdravů, pohlednice, dopis 		
2.7	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišení poezie a prózy - hádanky, rozpočítadlo, říkanka, báseň, pověst, povídka, pohádka, bajka, naučný text 		
2.8	<ul style="list-style-type: none"> - používá základní literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů 	<ul style="list-style-type: none"> - spisovatel, básník, kniha, čtenář, divadelní představení, verš, sloka, rým 		

Komunikační a slohová výchova

4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.12	<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročných textů 		

		- tiché čtení s porozuměním		
3.13	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk	- referát na dané téma - hlavní myšlenka textu, klíčová slova	MEV – kritické čtení a vnímání	
3.14	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- zpráva, oznámení, psaní adresy, telefonování, dopis, pozvánka, jednoduché tiskopisy		
3.15	- reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku		
3.16	- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	- pravidla dialogu		
3. 17	- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	- porovnávání názorů, tolerance - rozhovor o reklamě	MEV – kritické vnímání mediálních sdělení a jejich zhodnocení ve vztahu k realitě	
3.18	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	- technika mluveného projevu - členění vět, frázování, síla a barva hlasu		
3.19	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva		
3.20	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- jednoduché vyprávění, popis, blahopřání, dopis		
3.21	- sestaví osnovu vyprávění s pomocí učitele a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti	- práce s textem, osnova		

**Český jazyk – 5. r.
Jazyková výchova**

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.9	- porovnává významy slov, zvláště slova stejného a podobného významu a slova vícevýznamová, slova jednoznačná	- slova dle významu-podobná, vícevýznamová a jednoznačná		
1.10	- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, prvotní seznámení se slovtvorným základem - osvojuje souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - vytváří přídavná jména odvozená od jmen zakončených na – s/- ský,-ští - seznámí se zdvojenými souhláskami - zvládá předpony s-,z-,vz- a předložky s,z	- stavba slova - pravopis- předložky, předpony		
1.11	- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správném tvaru ve svém mluveném projevu - osvojování slovních druhů, jejich užívání - zvládá mluvnické kategorie podstatných jmen (pád, číslo, rod, vzor), skloňuje dle vzoru -rozlišuje druhy přídavných jmen – pravopis (měkká, tvrdá) - seznámí se s přídavnými jmény přivlastňovacími -určuje mluvnické kategorie sloves, osoba, číslo, čas, způsob(prvotní seznámení s podmiňovacím způsobem) -seznámí se s druhy zájmen - nahrazuje podstatné a přídavné jméno zájmeny -rozlišuje, určuje a skloňuje základní číslovky	- slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves		
1.12	- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva		
1.13	- vyhledává základní skladební dvojici a v neúplně základní skladební dvojici označuje základ věty - určuje základní větné členy (podmět vyjádřený i nevyjádřený, několikanásobný, přísudek slovesný)	- skladba –základní větné členy - větný rozbor		
1.14	- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	- věta jednoduchá, souvětí		
1.15	- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - využívá interpunkci v přímé řeči	- spojování vět v souvětí vhodnými spojovacími výrazy		
1.16	- píše správně i/ y ve slovech po obojetných souhláskách (i u frekventovaných slov příbuzných)	- pravopis 15		
1.17	- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	- shoda podmětu s přísudkem		

Literární výchova

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.5	<ul style="list-style-type: none"> - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - orientuje se v textu a všímá si postojů literárních postav - porovnává ilustrace různých výtvarníků - porovnává různé typy divadelních představení (loutky ,maňásky, živí herci) 	<ul style="list-style-type: none"> - porozumění textu - dovednost klást a odpovídat na otázky - vlastní četba, beseda 	MuV – Lidské vztahy	
2.6	<ul style="list-style-type: none"> - reprodukuje volně text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma 	<ul style="list-style-type: none"> - dramatizace - volná reprodukce přečteného a slyšeného textu - přednes vhodných literárních textů 		
2.7	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů 	<ul style="list-style-type: none"> - poezie: lyrika.epika(bajka). přirovnání - próza - divadlo, film - kulturní život v regionu 	VDO – Občanská společnost a škola	
2.8	<ul style="list-style-type: none"> - používá elementární literární pojmy při jednoduchém rozboru literárních textů 	<ul style="list-style-type: none"> - literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka - divadelní představení, herec, režisér - verš, rým, přirovnání 	MeV – Vnímání autora mediálních sdělení	

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata
3.12	<ul style="list-style-type: none"> - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas 	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomělé, plynulé čtení přiměřeně náročných textů 	

		- tiché čtení s porozuměním	
3.13	- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	- věcné čtení(čtení jako zdroj informací ,čtení vyhledávací, klíčová slova) - referát na dané téma	MeV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
3.14	- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	- zpráva, oznámení, vzkaz, pozvánka, inzerát, jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník)	MeV – Tvorba mediálních sdělení
3.15	- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	- vystižení jádra sdělení - orientace v naučných textech přiměřených věku	
3.16	- vede správně dialog, telefonický rozhovor , zanechá vzkaz na záznamníku	- základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - praktické i věcné naslouchání	
3.17	- rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě	- poznávání názorů - tolerance - rozhovor o reklamě	MeV- Vnímání autora mediálních sdělení
3.18	- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo dle svého komunikačního záměru	- technika mluveného projevu - vyjádření závislé na komunikační situaci	
3.19	- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji využívá dle komunikační situace	- spisovná, hovorová a nespisovná mluva	
3.20	- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	- vypravování, popis děje, předmětu, pracovního postupu, dopis, telegram, tiskopisy (poštovní poukázka, průvodka, podací lístek)	
3.21	- sestavení osnovy vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržáním časové posloupnosti	- reprodukce jednoduchých textů, osnova	

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět : anglický jazyk
 Ročník : 3

	Výstup	Učivo Témata	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky, Projekty
¼	Žák umí-pozdravit, rozloučit se, představit se, říci svoji národnost, oslovit učitele	Hello.	Význam cizího jazyka jako nástroje dorozumění.	
¼	-pojmenovat školní předměty, barvy	Moje školní taška, barvy.		Moje školní taška.
¼	-počítat do 12, zeptat se na množství	Čísla.	Pokud je to možné, učivo se prolíná do všech předmětů.	
½	-pojmenovat předměty ve třídě, říci svůj věk	Jak jsi starý?		
½	-zeptat se na věc, požádat o ni	Co je to?		
½	-určovat celé hodiny	Čas		
½	-představit svoji rodinu	Moje rodina.		Moje rodina.
½	-vyjádřit velikost předmětu	Jak je to velké?		
1/3	-napsat přání k vánocům	Vánoce.		
¼	-pojmenovat hračky	Hračky.		Moje hračka.
¼	-zeptat se, kde je předmět	Předložky v, ve, na.		
¼	-popsat oblečení + barva	Oblečení.	EGS – Evropa a svět – zvyky a tradice anglicky mluvících národů	Co nosím na sobě.
¼	-popsat části těla	Moje tělo.		
¼	-říci dny v týdnu	Můj týden.		
¼	-říci základní potraviny, ovoce, zelenina	Nakupování.		
¼	-popsat své zvířátko	Moje zvířátko.		Moje zvířátko
¼	-říci svoje dovednosti, schopnosti	Umím psát.		
¼	-popsat svůj domov	Můj domov.		
¼	-popsat svoji školu	Moje škola.		Moje škola.
1/5	-vyjmenovat anglickou abecedu	Abeceda.		
1/1	-vyslovuje a čte foneticky správně v rozsahu slov. zásoby			

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět : anglický jazyk
 Ročník : 4

	Výstup	Učivo Témata	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky, Projekty
3/2	Žák umí-pozdravit, představit se, rozloučit se, představit své kamarády, rodiče, říci kolik mu je let, do jaké třídy chodí	Rodina Ve škole Barvy	Do výuky se prolínají téměř všechny předměty	Moje hračka Moje zvířátko Moje oblečení Moje rodina
2/4	- zná základní barvy	Státy a národnosti	OSV – poznávání lidí komunikace	
3/1	- umí popsat věci ve své tašce, předměty kolem sebe (jednoduché)	Hračky Oblečení	MKV – lidské vztahy	Písničky Básně
3/1	- umí říci něco o svém zvířátku	Členy – určitý, neurčitý	EV - ekosystémy	
3/1	- vyjmenovat hračky	Sloveso „to be“ v přítomném čase, kladné, záporné, v otázce		
2/1	- zná názvy některých zemí	Sloveso have got kladné, záporné, otázka		
2/1	- zná čísla do 100	Zájmena osobní, přivlastňovací		
2/1	- umí říci v čem je dobrý	Číslovky do 100		
2/5	- získá základní slovní zásobu	Čas		
2/2	-získává informace z časopisů a jiných materiálů			
2/3	- čte správně dané texty			

Vzdělávací oblast : Jazyk a jazyková komunikace
 Vyučovací předmět : anglický jazyk
 Ročník : 5

	Výstup	Učivo Témata	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky, Projekty
3/2 4/1 2/3 2/4 4/1 2/5 3/1 2/2	<p>Žák umí-používat základní slovní zásobu v tématech</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravit, oslovit, představit se, rozloučit se, poděkovat, požádat o něco - čte nahlas přiměřeně plynule vhodné texty - umí se v jednoduchém textu orientovat - rozumí jednoduché konverzaci - používat abecední slovník v učebnici - zvládá jednoduché písemné vyjadřování - používá časopisy a jiný materiál 	<p>Prázdniny Na hřišti Počasí Oblečení Dům a byt Denní režim Sporty, hry Nákupy - číslovky do 100 - sloveso „ to be “ - sloveso „ to have “ - roční období, měsíce, dny, čas, datum - sloveso can, must - přít. čas prostý a průběhový - tvoření otázek a odpovědí - opakování probíraného učiva</p>	<p>Český jazyk Matematika Výtvarná výchova Hudební výchova</p> <p>EV – ekosystém</p> <p>OSV – poznávání lidí, komunikace</p> <p>MKV – lidské vztahy</p>	<p>Moje prázdniny</p> <p>Počasí</p> <p>Náš dům (byt)</p> <p>Denní režim</p> <p>Můj volný čas</p>

Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy

1. Číslo a početní operace – osvojování aritmetických operací (dovednost provádět operaci, algoritmické a významové porozumění)

- získávání číselných údajů měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním

- seznámení se s pojmem proměnná

Číslo a početní operace – očekávané školní výstupy:

(1. období)

žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty

v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose

provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

(2. období)

využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

2. Závislosti, vztahy a práce s daty – rozpoznávání a uvědomování si určitých typů změn a závislostí, jejich analýza z tabulek, diagramů, grafů

Závislosti, vztahy a práce s daty – očekávané školní výstupy

(1. období)

2.1. žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

2.2. popisuje jednoduché závislosti z praktického života

2.3. doplňuje tabulky, schémata, posloupnost čísel

(2. období)

2.4. vyhledává a třídí data

2.5. čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

3. Geometrie v rovině a v prostoru- určování, znázorňování geometrických útvarů, geometrické modelování reálných situací, vzájemná poloha objektů v rovině (prostoru), porovnávání, měření, odhadování, zdokonalování grafického projevu, zkoumání tvaru a prostoru

Geometrie v rovině a v prostoru – očekávané školní výstupy

(1. období)

3.1. žák rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci

- 3.2 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky
- 3.3 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině (2. období)
- 3.4. narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici),užívá jednoduché konstrukce
- 3.5. sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry,obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran
- 3.6. sestrojí rovnoběžky a kolmice
- 3.7. určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu
- 3.8. rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

4. Nestandardní aplikační úlohy a problémy – očekávané výstupy

- 4.1. žák řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Časové vymezení

- 1.ročník: 4 hodiny
- 2. – 5. ročník: 5 hodin

Organizační vymezení

Žáci pracují během vyučovací hodiny ve třídě (počítačové učebně), jsou využívány různé formy a metody práce, využívají se všechny dostupné vyučovací pomůcky

Mezipředmětové vztahy: výtvarná výchova, prvouka, pracovní činnosti, tělesná výchova, vlastivěda....

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení – přiměřeně svému věku žák organizuje a řídí své učení, používá základní matematické pojmy včetně symboliky, vyhledává a třídí informace, zdokonaluje grafický projev, pozoruje, experimentuje, porovnává a kriticky hodnotí své výsledky, má pozitivní vztah k učení, srozumitelně argumentuje

Kompetence k řešení problému – přiměřeně svému věku žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, hledá řešení problému, prakticky ověřuje správnost řešení problému, obhájí své rozhodnutí, učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti, k sebekontrolě, systematickosti, vytrvalosti, přesnosti, pracuje s odbornou literaturou

Kompetence komunikativní – přiměřeně svému věku žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky, zapojuje se do diskuze, obhájí svůj názor, naslouchá druhým, je veden k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu

Kompetence sociální a personální – žák je veden k účinné spolupráci ve dvojici(skupině, týmu), k formulování a vyjadřování své myšlenky, k ohleduplnosti a úctě, k pozornému vyslechnutí názoru druhého, k podpoře důvěry a samostatnosti, ke kritickému usuzování, věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů

Kompetence občanská – žák je veden při zpracování informací ke kritickému myšlení,nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, je veden k ohleduplnost a taktu, učí se vnímat složitosti světa

Kompetence pracovní - žák je veden k zodpovědnému splnění celého úkolu, je veden k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se

využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech, je veden ke správnému a bezpečnému způsobu užití vybavení, pomůcek, techniky,...

Průřezová témata : OSV, VDO, VMEGS, MuV, EV, MeV, se prolínají všemi tématy

Průřezové téma **Osobnostní a sociální výchova** definuje mimo jiné přínos v oblasti postojů a hodnot tak, že vede žáka k uvědomování si hodnoty spolupráce a vzájemné pomoci. Toho lze docílit vhodně voleným zadáním úlohy pro skupinovou práci, která bude založena na nutnosti vzájemné spolupráce a respektování stanoviska druhých.

Výchova demokratického občana spatřuje přínos v oblasti vědomostí, dovedností a schopností v tom, že vede žáka k uvažování o problému v širších souvislostech. Navodíme vhodnou modelovou situaci (slovní úlohu), která se zdá žákům na první pohled jasná, avšak její zadání bude obohaceno o nezvyklé souvislosti. Následné řešení problému může ukázat rozmanitost přístupů k dosažení požadovaného cíle.

V oblasti postojů a hodnot je přínos průřezového tématu **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** mimo jiné v tom, že žákům pomáhá překonávat stereotyp. Žák může řešit známý problém jiným způsobem, než je zvyklý. Nutno podotknout, že takové změny nebude pravděpodobně vhodné předkládat slabším žákům, které by mohl odlišný způsob řešení pouze mást. Toto rozhodnutí by mělo být v kompetenci učitele, který žáky i jejich schopnosti zná.

Multikulturní výchova prolíná všemi vzdělávacími oblastmi, svým způsobem tedy zasahuje i do matematického učiva. Na prvním místě uvádí přínos v oblasti vědomostí, dovedností a schopností tak, že poskytuje žákům základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách žijících v české a evropské společnosti. Do hodin matematiky lze snadno vpravit prvky odlišných kultur – učitel zadá úlohy z učebních textů jiných národů (získané např. od žáků migrujících rodin). Takto navozené úlohy vzbuzují u žáků spontánní dotazy, na které by měl být učitel připraven a tedy i schopen vhodně reagovat – přiblížit příslušnou kulturu/ situaci žákům adekvátně k věkové skupině.

Environmentální výchova poskytuje široký prostor pro matematické učivo, a to nejen vhodně zvoleným zadáním běžné úlohy. V tomto směru lze vytvářet ekologicky zaměřené projekty či školní výzkumy, ve kterých se žáci neobejdou bez počtů. Může se jednat o úlohy seznamující žáky s aktuálními společenskými trendy, jako je např. třídění a recyklace odpadu, význam obnovitelných zdrojů, apod.

Mediální výchova má mimo jiné napomáhat k rozvoji využívání potenciálu má mimo jiné napomáhat k rozvoji využívání potenciálu médií v získávání informací, naplňování volného času a hledání kvalitní zábavy. V tomto směru má matematika jednoznačně „zelenou“. Nejen že žák může v médiích nalézat kvalitní informace z oblasti matematiky a následně je vhodně využívat, ale současně může nalézat různé kvízy/rébusy, ve kterých uplatní logické myšlení či prostorovou představivost rozvíjenou především v hodinách matematiky (geometrie).

	Ročník: Vzdělávací oblast: Předmět:	1. Matematika a její aplikace Matematika		
RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, mezipř. vztahy
	tematický okruh ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
1.1.	Žák vytvoří konkrétní soubor s daným počtem prvků, počítá předměty, soubory porovnává (větší, menší, stejný)	soubory čísel	VDO - Občanská společnost a škola	počítadlo, čtvercová síť magnetické aplikace domino
1.2.	Čte a zapisuje číslice do 20, porovnává čísla, užívá a zapisuje vztah rovnosti = a nerovnosti <, >	čtení, psaní, porovnávání čísel	OSV - Os. rozvoj (poznávání, sebepoznávání, seberegulace, psychohygienu, kreativita),	
1.3.	Provádí lineární uspořádání čísel (před, za, mezi) Zobrazí a vyhledá číslo na číselné ose	řady čísel, pozice čísla v řadě v řadě orientace na číselné ose	Sociál. rozvoj (komunikace, kooperace)	
1.4.	Pamětně sčítá a odčítá bez přechodu přes desítku Užívá komutativnost při sčítání	sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku vlastnosti sčítání, zákon o záměně sčítanců		
1.5.	Správně postupuje při řešení jednoduchých slovních úloh a vyřeší je - využívá osvojené početní operace v praktických situacích	jednoduché slovní úlohy vedoucí ke sčítání, odčítání a porovnávání čísel, ke vztahu	Morální rozvoj (řešení problému)	hraní rolí - nákupy

		o n - méně, o n - více		
	tematický okruh ZÁVISLOSTI , VZTAHY A PRÁCE S DATY			
2.1.	Orientuje se v čase	pojmy: hodiny, celá hodina	EV(problémy život. prostředí, ekosystémy, lidské aktivity, vztah člověka a prostředí)	mezipředm. vztahy -prvouka
2.3.	Doplňuje tabulky a schémata	závislosti různých činností v týdnu, měsíci		
	tematický okruh GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU			
3.1.	Pozná, pojmenuje základní rovinné útvary, jednoduše je charakterizuje Rozliší tělesa, vyhledává je ve svém okolí Orientuje se v rovině Orientuje se v prostoru	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh krychle, kvádr, válec, koule pojmy: vpravo, vlevo, pod, za, hned před, hned za, nad, nahoře, dole orientace v prostoru	EV (vztah člověka a prostředí, lidské aktivity)	mezipř. vztahy - VV, PČ práce s modelínou, stavebnice prvouka, VV, TV
3.2.	Manipulací stejných útvarů porovnává velikost	porovnávání velikosti		

	Ročník Vzdělávací oblast Předmět	2. Matematika a její aplikace Matematika		
RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky, mezipř.vztahy
	tematický okruh ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
		<u>NUMERACE DO 100</u>		
1.1.	Žák vytváří a porovnává soubory, počítá předměty v souboru	soubory čísel, znázornění daných čísel	OSV-Os.rozvoj (poznávání, seberegulace, psychohygienu, kreativita)	čtvercová síť, domino, magnetické aplikace,
1.2.	Čte a zapisuje, porovnává čísla, používá vztah rovnosti a nerovnosti Rokládá čísla na desítky a jednotky	porovnávání čísel rozklad čísel	Soc. rozvoj (poznávání lidí, kooperace)	hry Bingo, Na krále, počítačový program
1.8.	Chápe odhad, zaokrouhluje na desítky (seznámení)	zaokrouhlování, odhad výsledku v oboru přirozených čísel		
1.3.	Vyhledá, zobrazí číslo na číselné ose, užívá lineární uspořádání	orientace na číselné ose, řady čísel, pozice čísla v řadě		
1.4.	Sčítá a odčítá pamětně bez přechodu přes desítku	sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku		
1.7.	Pokouší se o písemné sčítání a odčítání s přechodem přes desítku Vyřeší v jednoduchých příkladech příklady se závorkami	sčítání a odčítání s přechodem přes desítku závorky		
	Seznámí se s násobením a dělením	řady násobků, násobilka 1,2,3,4,5,		

1.6.	Chápe komutativnost sčítání, násobení	znázornění násobků na číselné ose komutativní zákon		
1.5.	Vyřeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání , odčítání, porovnávání Využívá osvojené početní operace v praktických situacích	slovní úlohy vedoucí k porovnávání , sčítání , odčítání , ke vztahu o n- méně , o n- více , složené úlohy tvoření a řešení slovních úloh	VDO- Občanská společnost a škola, Občan, společnost a stát (OSV-Morální rozvoj (řešení problému)	hraní rolí - nákupy...
tematický okruh ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
2.1.	Orientuje se v čase, čte údaje na hodinách, (celá, čtvrt, půl, třičtvrtě)	jednotky času - den, hodina, minuta, sekunda	MeV- Fungování a vliv médií ve společnosti	mezipř. vztahy- prvouka
2.2.	Sleduje jednoduché závislosti na čase	činnosti v týdnu, měsíci...		
2.3.	Doplňuje jednoduché tabulky, řady čísel, sloupky, schemata, orientuje se v nich	jednoduché tabulky (o n- více, o n- méně, tabulky násobků)	EV-vztah člověka a prostředí	
tematický okruh GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
3.1.	Pozná, charakterizuje rovinné útvary	trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, kružnice	EV - vztah člověka a prostředí	skládání útvarů v obrazce stavebnice
3.2.	Rozezná, pojmenuje, vymodeluje jednoduchá tělesa Narýsuje úsečku dané délky Rozliší přímku, úsečku, určí bod Pokouší se o odhad délky úsečky v cm	krychle, kvádr, válec, koule úsečka a její vlastnosti přímka, úsečka, bod délka úsečky	OSV - OS. rozvoj (kreativita, poznávání, sebezpoznání)	mezipř.vztahy - Vv, Pč

Změří úsečku v dm, cm, mm Nakreslí křivou, lomenou, rovnou čáru Označí průsečík dvou přímek	jednotky délky, měření úseček křivá, lomená, rovná čára průsečík přímek		mezipř. vztahy - Vv
---	---	--	---------------------

	Ročník Vzdělávací oblast Předmět	3. Matematika a její aplikace Matematika		
RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
tematický okruh ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE				
1.1.	Žák vytváří a porovnává soubory, počítá předměty v souboru	NUMERACE DO 1000 soubory čísel, znázornění daných čísel	OSV - Os. rozvoj (poznávání, seberegulace, kreativita)	čtvercová síť, domino, magnetické aplikace
1.2.	Čte a zapisuje trojčíferná čísla	zápis čísel		
1.3.	Pracuje s číselnou osou - znázorní číslo, porovnává a zapisuje vztah rovností a nerovností, užívá lineárního uspořádání, rozkládá číslo na stovky, desítky, jednotky	číselná osa - znázornění čísel, porovnávání čísel rozklad čísel	OSV- Sociální rozvoj (komunikace)	hry Bingo, Na krále počítačový program
1.4.	Pamětně sčítá a odčítá do 1000 Automaticky užívá spoje všech násobílek, čte a sestavuje tabulky násobků, ovládá řady násobků a dělí v oboru násobilky Pamětně násobí dvojčíferné jednocíferným Určuje neúplný podíl a zbytek	pamětné sčítání a odčítání násobilka -automatizace všech spojů násobení a dělení v oboru násobilky (0 - 10) násobení mimo obor násobilky dělení se zbytkem v oboru násobílek	VDO - Občanská společnost, Občan, společnost a stát MuV - Lidské vztahy	

	v jednoduchých případech Využívá závorek v jednoduchých situacích	násobení součtu nebo rozdílu		
1.5.	Řeší slovní úlohy vedoucí k násobení , vztahy n-krát více, n- krát méně	slovní úlohy s využitím násobilky		
	Řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání, na porovnávání a na vztahy o n-více,n-méně	slovní úlohy na sčítání, odčítání		
	Vytváří slovní úlohy vedoucí k násobení, dělení, sčítání, odčítání	vytváření a řešení slovních úloh		
1.6.	Při sčítání a násobení chápe záměnu sčítanců a činitelů	komutativní zákon		
1.7.	Písemně sčítá a odčítá do 100 Pokouší se o písemné sčítání a odčítání dvou trojčiferných čísel (do 1000)	algoritmy písemného sčítání a odčítání		
1.8.	Zaokrouhluje na desítky, stovky Povídá odhad a kontrolu výsledků řešení	zaokrouhlování odhad a kontrola, práce s kalkulačkou		
tematický okruh PRÁCE S DATY				
2.1.	Orientuje se v čase, zná jednotky času Provádí jednoduché převody jednotek času	jednotky času den, hodina, minuta, sekunda	EV - Vztah člověka a prostředí	
2.2.	Popisuje jednoduché závislosti z praktického	jednotky délky		

	života, orientuje se v používání základních jednotek			
2.3.	Orientuje se v tabulkách při řešení praktických situací, doplňuje tabulky, schémata, diagramy	tabulky a diagramy		
tematický okruh GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
3.1.	Rozlišuje rovinné obrazce - čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice, kruh Rozlišuje pojmy strana, vrchol Porovnává velikost a měří délky stran Pozná jednoduchá tělesa, nachází je v reálném světě kolem sebe, modeluje je	rovinné útvary útvary míra základních rovinných útvarů kvádr, krychle, jehlan, kužel	EV - Vztah člověka a prostředí	Vv modelování staveb tvaru krychle, kvádrů stavebnice, krabičky
3.2.	Užívá vhodně jednotky délky Označí bod, určí průsečík dvou přímek, Narýsuje a označí libovolnou úsečku, přímku, polopřímku, opačnou polopřímku, krajní body úsečky Rýsuje s přesností na cm, mm Provádí odhad délky, vzdálenosti v cm	mm, cm, dm, m bod, průsečík přímka, úsečka, polopřímka technika rýsování délka úsečky		
3.3.	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině, vyznačí je v čtvercové síti	osová souměrnost		

	Ročník Vzdělávací oblast Předmět	4. Matematika a její aplikace Matematika		
RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	tematický okruh ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
		<u>NUMERACE DO 1.000.000</u>		
1.1.	Žák vytváří a porovnává soubory, počítá předměty v souboru	soubory čísel, znázornění daných čísel	OSV -OS.rozvoj(poznávání, komunikace)	
1.2.	Žák čte, zapisuje čísla v desítkové soustavě Počítá po tisících, desetitisících, statisících Porovnává čísla- větší, menší, rovno Určuje řady čísel, provádí rozklad, rozvinutý zápis	obor přirozených čísel do 1 milionu posloupnost přirozených čísel porovnávání čísel do milionu řady čísel	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět) EV - Lidské aktivity, problémy životního prostředí)	
1.3.	Porovnává a znázorňuje čísla na číselné ose Provádí lineární uspořádání čísel (před, za, mezi) Vyznačuje intervaly na číselné ose	číselná osa posloupnost čísel, řady čísel intervaly , posloupnost čísel	MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	
1.5.	Používá přirozená čísla k modelování reálných situací, řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené aritmetické operace s přirozenými čísly Užívá závorčky, určuje pořadí početních výkonů Seznámí se se zlomkem, názorně vyznačí část z celku Pojmenuje členy matematických operací	slovní úlohy na porovnávání čísel, na početní operace, na vztahy o n- méně(více), n krát méně (více) vztahy mezi početními operacemi čitatel, zlomková čára, jmenovatel polovina,třetina, čtvrtina, pětina matematické názvosloví	MuV - kulturní diference, lidské vztahy VDO - Občan, společnost, stát	názorné obrázky, obaly od vajec, pomůcka Komenius
1.4.	Sčítá a odčítá pamětně čísla, která mají nejvýše dvě	pamětné sčítání a odčítání		

	číslice různé od nuly Pamětně násobí a dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek	pamětné násobení a dělení		
1.6.	Užívá komutativní a asociativní zákon pro sčítání a násobení	komutativní a asociativní zákony		
1.7.	Písemně sčítá a odčítá Písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem Písemně dělí jednociferným dělitelem se zkouškou	algoritmus písemného sčítání, odčítání algoritmus písemného násobení algoritmus písemného dělení		
1.8.	Zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce, desetitisíce, statisíce, milion Odhaduje výsledky, provádí kontrolu výsledků Používá kalkulačku ke kontrole	zaokrouhlování čísel odhad výsledků, kontrola výsledků práce s kalkulátorem		
tematický okruh ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
2.4.	Čte, vyhledává, doplňuje, třídí data z grafů, diagramů, tabulek	tabulky, diagramy, grafy, jízdní řády, seznamy, kalendáře	OSV - Sociální rozvoj (komunikace)	
2.5.	Popisuje jednoduché závislosti se kterými se běžně setkává, používá známá data k sestavení jednoduchých grafů, tabulek	tabulky, diagramy, grafy	VMEGS - Objevujeme svět a Evropu EV - Lidské aktivity, problémy životního prostředí	
tematický okruh GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
3.1.	Rozlišuje krychli, kvádr, jehlan, kužel, válec, kouli	geometrická tělesa	EV - Lidské aktivity, problémy	modelování těles

	Pozná síť krychle a kvádrů	síť krychle a kvádrů	životního prostředí	průsvitný papír, rozložené krabičky
3.4.	Narýsuje kružnici s daným středem, poloměrem Narýsuje čtverec, obdélník Narýsuje obecný, rovnostranný, rovnoramenný, pravoúhlý trojúhelník	konstrukce a vlastnosti kružnic konstrukce a vlastnosti čtverce, obdélníku konstrukce a vlastnosti trojúhelníků	OSV - Osobnostní rozvoj (poznávání)	
3.5.	Vypočítá obvod rovinných útvarů, délku lomené čáry	obvod čtverce, obdélníku, trojúhelníku, délka lomené čáry		
3.6.	Určí vzájemnou polohu přímek Sestrojí rovnoběžku s danou přímkou Sestrojí kolmici k dané přímce pomocí trojúhelníku s ryskou	vzájemná poloha přímek rýsování rovnoběžek rýsování kolmic		
3.7.	Určí obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti Převádí jednotky délky Zná jednotky obsahu	obsah čtverce, obdélníku mm, cm, dm, m ,km mm, cm, dm, m čtvereční		
3.8.	Pozná souměrný útvar, určí osu souměrnosti překládáním, modelováním apod.	osová souměrnost		modelování, Vv
tematický okruh NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				
4.1.	Řeší slovní úlohy i neobvyklým postupem	úlohy na 2 až 3 početní výkony, úlohy s nadbytečnými, nedostačujícími údaji	OSV - Sociální rozvoj (komunikace, kooperace)	

Třídí údaje, používá situační náčrty Řeší jednoduché magické čtverce Doplňuje číselné, obrázkové řady Umí vyřešit jednoduchý rébus	magické čtverce číselné řady rébusy	MeV - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení OSV - Morální rozvoj (řešení problému)
---	---	--

Ročník Vzdělávací oblast Předmět	5. Matematika a její aplikace Matematika		
RVP Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
tematický okruh ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE			
1.2. Žák bezchybně čte, zapisuje, znázorňuje, porovnává, užívá znamének rovnosti a nerovnosti	NUMERACE nad 1.000.000 přirozená čísla v oboru přes milion porovnávání čísel	OSV -Osobnostní rozvoj (poznávání)	
1.4. Sčítá a odčítá čísla z paměti Násobí a dělí v oboru násobilky z paměti Násobí a dělí mimo obor násobilky z paměti, násobí a dělí 10, 100, 1000..	pamětné sčítání a odčítání malá násobilka velká násobilka	OSV - Sociální rozvoj (komunikace) VMEGS - Objevujeme Evropu a svět	
1.6. Užívá vlastnosti komutativnosti, asociativnosti při pamětném i písemném sčítání a násobení Užívá závorek, určuje pořadí výpočtů Pojmenuje čísla v matematických operacích	komutativní a asociativní zákony vztahy mezi početními operacemi matematické názvosloví	MuV - Kulturní diference, Lidské vztahy	
1.7. Písemně sčítá, odčítá, násobí Písemně dělí jedno a dvoj-ciferným dělitelem bez zbytku, se zbytkem, provádí zkoušku	algoritmy písemných početních výkonů algoritmus písemného dělení	EV - Lidské aktivity, problémy život.prostředí	

1.8.	Zaokrouhluje ve všech řádech oboru Provádí odhad a kontrolu výsledku Provádí zkoušku , kontrolu početních operací Rozdělí celek na polovinu, třetiny, čtvrtiny, pětiny	zaokrouhlování čísel odhad a kontrola výsledku písemné algoritmy početních výkonů jednoduché zlomky	MeV - Kritické čtení a vnímání mediál. sdělení	pomůcka Komenius
1.9.	Řeší a tvoří jednoduché i složené slovní úlohy na více početních operací	slovní úlohy		
tematický okruh ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY				
2.1.	Orientuje se v reálném čase, odhaduje časový úsek	orientace v čase	OSV - Sociální rozvoj (komunikace)	
2.4.	Orientuje se v jízdním řádu, kalendáři, seznamu, vyhledává, sbírá, třídí data podle reálné situace	grafy, diagramy, jízdní řády, kalendáře, seznamy, grafikony	MuV - Kulturní diference, Lidské vztahy	
2.5.	Sestavuje jednoduché tabulky různých závislostí, vyhledává, čte požadované údaje, doplňuje chybějící údaje Sestrojí a čte jednoduché grafy v soustavě souřadnic Čte a sestrojí jednoduché diagramy (sloupkový)	tabulky grafy, soustava souřadnic diagramy	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět VDO - Občan, společnost, stát	
tematický okruh GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU				
3.1.	Pozná krychli, kvádr, jehlan, kužel,kouli, válec, nachází je v předmětech kolem sebe Modeluje tělesa, zná pojmy - vrchol, stěna, hrana	tělesa tělesa	OSV - Osobnostní rozvoj (kreativita)	modelování, stavebnice stavby z těles
3.4.	Narýsuje čtverec, obdélník,zná pojmy : vrchol,	čtverec, obdélník		

	<p>strana, střed, úhlopříčka</p> <p>Narýsuje trojúhelník obecný, pravoúhlý, rovnostranný, rovnoramenný, zná pojmy: vrchol, strana, přepona, odvěsna</p> <p>Narýsuje kružnici, rozlišuje kruh a kružnici</p> <p>Užívá náčrt a standardní konstrukční postup při rýsování čtverce, obdelníku, trojúhelníku</p> <p>Používá základní značky a symboly při rýsování</p>	<p>trojúhelník</p> <p>kružnice, kruh</p> <p>náčrt, jednoduchá konstrukční úloha rovinných útvarů</p> <p>základní geometrické symboly, názvosloví</p>		
3.5.	<p>Narýsuje úsečku, vyznačí střed a osu, graficky sčítá a odčítá úsečky</p> <p>Vypočítá obvod sečtením délek stran</p>	<p>úsečka</p> <p>obvod čtverce, obdelníku, trojúhelníku, mnohoúhelníku</p>		
3.6.	<p>Narýsuje přímku, zná vlastnosti, určí vzájemnou polohu přímek v rovině</p> <p>Sestrojí přímky rovnoběžné, kolmé, různoběžné, vyznačí průsečík</p>	<p>přímka, různoběžka, kolmice, průsečík</p> <p>vzájemná poloha přímek v rovině</p>		
3.7.	<p>Určí obsah čtverce, obdelníku pomocí čtvercové sítě</p> <p>Zná a převádí základní jednotky délky a obsahu</p>	<p>obsah čtverce, obdelníku</p> <p>jednotky délky, obsahu</p>	EV - Lidské kreativity, problémy život. prostředí	
3.8.	<p>Určí osu souměrnosti překládáním papíru</p> <p>Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osové souměrné útvary</p>	<p>osa souměrnosti</p> <p>osová souměrnost</p>		
tematický okruh NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY				

4.1.	<p>Řeší jednoduché i složené slovní úlohy, úlohy s nadbytečnými i nedostačujícími údaji, nezávisle na obvyklých postupech</p> <p>Řeší problémové úlohy</p> <p>Třídí údaje , používá situační náčrty</p> <p>Řeší a tvoří jednoduché magické čtverce</p> <p>Doplňuje číselné, obrázkové řady, vyvozuje vztahy</p> <p>Řeší a sestavuje jednoduché rébusy</p>	<p>slovní úlohy</p> <p>prostorová představivost</p> <p>magické čtverce</p> <p>číselné, obrázkové řady</p> <p>rébusy</p>	<p>VDO - Občan, společnost, stát</p> <p>OSV - Morální rozvoj (Řešení problému)</p> <p>OSV-Osobnostní rozvoj (Kreativita)</p> <p>OSV - Sociální rozvoj (Komunikace)</p>
------	---	--	---

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je jako jediná vzdělávací oblast koncipována pouze pro 1. stupeň základního vzdělávání. Vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat.

Tato vzdělávací oblast se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání, a to ve třech samostatných předmětech :

Prvouka	1. - 3. ročník	3 hodiny týdně
Přírodověda	4. – 5. ročník	2 hodiny týdně
Vlastivěda	4. – 5. ročník	2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah oblasti Člověk a jeho svět je rozvržen do již zmíněných předmětů a je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme
Lidé kolem nás
Lidé a čas
Rozmanitost přírody
Člověk a jeho zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vzdělávání v oblasti Člověk a jeho svět rozvíjí poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků. Ti se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Při osvojování poznatků a dovedností se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

Podmínkou úspěšného vzdělávání v dané oblasti je vlastní prožitek žáků vycházející z konkrétních nebo modelových situací při osvojování potřebných dovedností, způsobů jednání a rozhodování.

Vzdělávací oblast tak připravuje základy pro specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech 2. stupně základního vzdělávání – Člověk a společnost, Člověk a příroda a Výchova ke zdraví.

Kompetence k učení

- žák:
- vyhledává v učebnici, encyklopediích a na internetu potřebné informace, třídí je a využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě
  - postupně propojuje získané poznatky do širších celků a vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy
  - samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává a vyvozuje z nich závěry

- objevuje a poznává vše, co jej zajímá a co by mohl v budoucnu využít

Kompetence k řešení problémů

- žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve svém okolí, v naší republice i ve světě
  - navrhuje a vyhledává různá řešení těchto situací
  - utváří si ohleduplný vztah k přírodě a hledá možnosti aktivního uplatnění při její ochraně

Kompetence komunikativní

- žák:
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech a uplatňuje ji ve vlastních projevech a názorech
  - naslouchá názorům spolužáků, vhodně na ně reaguje, argumentuje a obhájí svůj názor
  - rozumí různým druhům textů a obrazovým materiálům, přemýšlí o nich a tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

- žák:
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
  - přispívá k diskusi, chápe potřebu spolupráce při řešení úkolů
  - vytváří si o sobě pozitivní představu, která podporuje jeho sebedůvěru a sebeúctu

Kompetence občanské

- žák:
- respektuje přesvědčení druhých, je schopen vcítit se do situace jiných, odmítá útlak a hrubé zacházení
  - poskytne účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích
  - chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

- žák:
- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje daná pravidla
  - přistupuje k pracovním činnostem i z hlediska ochrany svého zdraví, zdraví druhých i ochrany životního prostředí

PRVOUKA- 1. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1.	Žák: <ul style="list-style-type: none"> - poznává prostory školy, orientuje se ve třídě a ve škole - vytváří si pracovní návyky, hygienické a stravovací návyky o přestávce, základy sebekázně - osvojuje si vhodné formy chování ke spolužákům, dospělým - zvládá bezpečný příchod do školy a odchod ze školy 	Místo, kde žijeme Jsem školák- Škola a její blízké okolí, Třída v hodině, Třída o přestávce, Pracovní a odpočinkové návyky, Osvojování forem vhodného chování	OSV- vést k chování podporující dobré vztahy, podpora, pomoc.	
2.1.	<ul style="list-style-type: none"> - poznává příbuzenecké vztahy v rodině, významné události v rodině - poznává rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti, život rodiny 	Lidé kolem nás Moje rodina- Svátek v rodině, Život v rodině	MuV- lidské vztahy, tolerance	
2.2.	<ul style="list-style-type: none"> - poznává různá povolání, obchody, - rozlišuje role zákazníka a prodáváče 	Práce a volný čas- povolání, obchod		

3.1.	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje dny volna, pracovní dny, datum, vánoční zvyky - používá kalendář, orientuje se v něm - učí se představit rok s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období - učí se orientovat v čase (teď, před chvílí, dříve, včera, zítra) 	<p>Lidé a čas Zimní svátky</p> <p>Lidé a čas- Dny v týdnu, kalendář, roční období, rok, hodiny, měření času</p>		
5.1. 5.2. 5.3.	<ul style="list-style-type: none"> - určuje jednotlivé části těla člověka podle skutečnosti a obrázku - určuje rozdíly mezi lidmi různých částí světa - pozná běžné nemoci a jejich obvyklé příznaky - zná chování nemocného doma, u lékaře, v nemocnici - zná základní pravidla při užívání léků - zná základní hygienické návyky - pozná význam stravovací a pitný režim - sestaví jednoduchý jídelníček <ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a popisuje proměny přírody na podzim - pozoruje a popisuje životní projevy- rostlin a živočichů v různých ročních obdobích 	<p>Člověk a jeho zdraví Člověk- Poznáváme své tělo Péče o zdraví Osobní hygiena, péče o zevnějšek Výživa</p>	<p>MuV- Etnický původ- odlišnost lidí, ale i jejich vzájemná rovnost, různé způsoby života</p> <p>MeV- Zdravé zuby</p>	

4.1.	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a popisuje podzimní práce podle obrázku a skutečnosti - seznamuje se s podzimními pracemi na poli, na zahradě - pozoruje a popisuje proměny přírody v zimě - zaznamenává počasí do kalendáře přírody - pozoruje životní projevy živočichů v zimě - pozoruje a porovnává roční období - určuje stavbu některých rostlin, živočichů - pozoruje různé živočišné druhy, stavba těla živ. – ptáci - pozoruje práci lidí v sadu a na zahradě 	<p>Rozmanitost přírody Podzim-Pozorování proměn přírody na podzim, Život v přírodě -v parku, v lese, Pozorování práce v sadu, na zahradě, na poli</p> <p>Zima-Pozorování proměn přírody v zimě Život v přírodě</p> <p>Jaro-Pozorování proměn přírody na jaře Stavba těla rostlin Živočichové ve volné přírodě- ptáci Mláďata hospodářských domácích zvířat Pozorování práce na zahradě</p> <p>Léto- Pozorování proměn v létě</p>	<p>EV- vztah člověka k prostředí -pozitivní postoj k přírodě</p> <p>EV-vést k uvědomování si podmínek života a možnosti jejich ohrožování</p>	
------	---	--	---	--

PRVOUKA – 2. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
<p>1.1.</p> <p>1.2.</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se ve třídě, ve škole - zná základní pravidla chování ve vyučování i o přestávce - zná správné hygienické návyky o přestávce - zvládá bezpečný odchod a příchod do školy podle dopravních značek a signalizace 	<p>Místo, kde žijeme Jsem školák Cesta do školy Náš domov</p>	<p>OSV –Morální a sociální rozvoj – vést k chování podporující dobré vztahy, respektování</p>	
<p>4.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pozoruje a zapisuje proměny přírody, zápisy do kalendáře přírody - pozoruje život živočichů v ročních obdobích - popíše stavbu těla známých zvířat - pozná druhy zeleniny, ovocné stromy a ovoce - zná zemědělské plodiny - umí zacházet s drobnými domácími zvířaty - pozoruje a zapisuje proměny přírody do kalendáře - porovnává životní projevy různých živočichů v přírodě - zaznamenává počasí v kalendáři přírody - pozoruje proměny v jednotlivých obdobích, reakce organismů na roční období - popisuje a určuje některé rostliny - sleduje život rostlin - popíše a určí známá zvířata podle typických znaků - poznává luční květiny, volně žijící zvířata na louce, 	<p>Rozmanitost přírody Podzim – Proměny přírody Živočichové ve volné přírodě Zelenina a její druhy, ovocné stromy a ovoce Zemědělské plodiny Péče o živočichy v zajetí</p> <p>Zima –Proměny přírody v zimě Životní projevy živočichů v přírodě</p> <p>Jaro –Proměny přírody na jaře Rostliny na jaře Ptáci a jejich hnízda Hospodářská zvířata</p> <p>Na louce, na poli, v lese a u lesa, u vody a ve vodě</p> <p>Léto –Proměny přírody v létě</p>	<p>EV – Vztah člověka k prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - kladný vztah k přírodě, vést k uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci 	

	<p>na poli, u lesa, u vody a ve vodě</p> <ul style="list-style-type: none"> - zaznamenává počasí - pozoruje proměny přírody 			
2.1.	<ul style="list-style-type: none"> - zná příbuzenecké vztahy v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti a domácí práce v rodině 	<p>Lidé kolem nás</p> <p>Moje rodina</p>	MuV – Lidské vztahy	
3.1. 3.3.	<ul style="list-style-type: none"> - učí se orientovat v čase (půlhodina, čtvrt hodina, minuta) - zná termíny (včera, dnes, zítra) - učí se orientovat v čase, chápat rozdíl mezi dějem v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - rozlišuje vhodně a nevhodně trávený volný čas, dobu práce, dobu odpočinku - vytváří si představy o jednotlivých profesích 	<p>Lidé a čas</p> <p>Vánoce, zvyky a tradice</p> <p>Lidé a čas –Orientace v čase podle hodin</p> <p>Kalendářní rok</p> <p>Minulost, současnost, budoucnost</p> <p>Práce a volný čas</p>		

<p>5.1.</p> <p>5.2.</p> <p>5.3.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - určuje jednotlivé části těla, které jsou vidět – popis podle obrázků a skutečností, lidské smysly - chápe význam péče o zdraví, co může a nemůže člověk během života ovlivnit - orientuje se v základních lidských potřebách - osvojuje si pojem stolování (společná činnost v rodině vytvářející pocit domova) 	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Člověk</p> <p>Nemoc a úraz</p> <p>Hygiena a čistota</p> <p>Potraviny, výživa</p>	<p>MeV- Zdravé zuby (besedy PP)</p>	
--	---	--	--	--

PRVOUKA – 3. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
------------	-----------------------	--------------	-------------------------	-----------------

<p>1.2. 1.3.</p>	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v nejbližším okolí bydliště - zná pravidla slušného chování ve společnosti - rozliší nebezpečné situace ve škole a v okolí školy - určuje hlavní světové strany - pozoruje a popisuje krajinu v terénu - zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště - rozlišuje některé státní symboly naší vlasti(státní znak, vlajka, hymna) 	<p>Místo, kde žijeme</p> <p>Místo, kde žijeme Cesta do školy Orientace v místě bydliště Země, v níž žijeme</p>	<p>OSV- Morální rozvoj , vést k chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora pomoc</p>	
<p>3.2.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v čase, určí čas podle hodin - sleduje data narození členů rodiny nebo jiných významných dnů - pojmenuje kulturní či historické památky - posoudí, proč je nutno památky uchovávat a nepoškozovat je - pojmenuje lidské výtvoř, které nás obklopují - odlišuje výrobky průmyslu a výrobky zemědělské produkce 	<p>Lidé a čas</p> <p>Orientace v čase Jak žili lidé dříve Věci a činnosti kolem nás</p>		

4.3.	<ul style="list-style-type: none"> - vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou - pozná rozdíly mezi přírodninami, surovinami a výrobky - vysvětlí rozdíl mezi dřevinami a bylinami - pozná nejnámější jedovaté houby a vysvětlí nebezpečí - určí některé typické znaky živ. Ze svého okolí (tvar hlavy, těla...) - pojmenuje některá volně žijící i domácí zvířata a rozlišuje rozdíly existence - pozoruje viditelné proměny v přírodě - chová se ohleduplně k přírodě při různých činnostech, třídí odpady 	<p>Rozmanitost přírody Neživá příroda (látky a jejich vlastnosti) Živá příroda (rostliny, houby, živočichové) Rozmanitost přírody a její ochrana</p>	<p>EV –Základní podmínky života</p>	
2.3.	<ul style="list-style-type: none"> - umí se vhodně chovat k jednotlivým členům rodiny - rozlišuje základní i širší příbuzenecké vztahy - pojmenuje některé problémy dětí, které žijí v dětských domovech 	<p>Lidé kolem nás Rodina</p>	<p>MV – Lidské vztahy (poznává pozitivní vztahy, toleranci)</p>	
5.5. 5.4.	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou - umí se chovat u jídelního stolu - rozpozná význam aktivního pohybu pro zdraví 	<p>Člověk a jeho zdraví Pečujeme o své zdraví Člověk Pohyb a zdraví</p>	<p>OSV- Osobnostní rozvoj - získává informace o sobě samém, -učit toleranci k rozdílům</p>	

Člověk a jeho svět

Přírodověda

4. ročník

RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
4.4.	žák: - vysvětlí pojem živá a neživá příroda - pojmenuje základní horniny a nerosty - uvede příklady jejich využití	ŽIVÁ A NEŽIVÁ PŘÍRODA HORNINY A NEROSTY	EV - základní podmínky života - lidské aktivity a životní prostředí	
4.6.	- pojmenuje a charakterizuje společenstva ve svém okolí - pojmenuje běžné živočichy a rostliny daných společenstev - popíše jejich stavbu těla a způsob života - zařadí správně běžně se vyskytující živočichy a rostliny do jednotlivých společenstev	SPOLEČENSTVA ŽIVÝCH ORGANISMŮ - základní životní podmínky - potravní vazby, potravní řetězec - rostliny, houby, živočichové - průběh a způsob života - bezobratlí, obratlovci - teplokrevní a studenokrevní živočichové - stavba těla	EV - ekosystémy	

4.9.	<ul style="list-style-type: none"> - připraví si potřebné pomůcky k pokusu - naplánuje a provede pokus - zapíše a vyhodnotí výsledky pokusu 	<p style="text-align: center;">LÁTKY A JEJICH VLASTNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> - měření – délka, hmotnost <ul style="list-style-type: none"> - teplota, čas - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti látek 		
------	--	---	--	--

Člověk a jeho svět

Přírodověda

4. ročník

5.8.	<ul style="list-style-type: none"> - naplánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek 	<p style="text-align: center;">PÉČE O ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - denní režim, pohybový režim 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sebeorganizace - psychohygiena 	
5.9.	<ul style="list-style-type: none"> - podá jasné a výstižné informace na linku tísňového volání - dokáže poskytnout první pomoc tonoucím, člověku zasaženému elektrickým proudem - reaguje správně při evakuaci školy 	<p style="text-align: center;">PÉČE O ZDRAVÍ</p> <p style="text-align: center;">SITUACE</p> <p style="text-align: center;">HROMADNÉHO OHROŽENÍ</p>	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	
5.10.	<ul style="list-style-type: none"> - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek (drogy, alkohol) 	<p style="text-align: center;">NÁVYKOVÉ LÁTKY</p> <ul style="list-style-type: none"> - odmítání návykových látek - hrací automaty a počítače 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	

5.11.	<ul style="list-style-type: none"> - dodržuje pitný režim - aktivně využívá svůj volný čas –sportování, pobyt v přírodě 	<p style="text-align: center;">PÉČE O ZDRAVÍ</p> <ul style="list-style-type: none"> - pitný a pohybový režim - duševní hygiena - stres a jeho rizika 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	
5.12.	<ul style="list-style-type: none"> - předvede první pomoc při drobných poraněních a úrazech - uvede telefonní čísla tísňového volání - uvede základní informace při zajišťování lékařské péče 	<p style="text-align: center;">PÉČE O ZDRAVÍ</p>	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	

Člověk a jeho svět
Přírodověda
5.ročník

RVP	Očekávané školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
4.5.	<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádří jednoduše svoji představu vesmíru a naší galaxie - vyjmenuje 8 planet sluneční soustavy - předvede s globusem dva pohyby Země ve vesmíru a vysvětlí tím střídání dne a noci a střídání ročních období - pojmenuje přirozenou družici Země a vysvětlí rozdíl mezi přirozenou a umělou družicí 	<p style="text-align: center;">VESMÍR</p> <ul style="list-style-type: none"> - vesmír, galaxie - sluneční soustava, Slunce - Země ve vesmíru - Měsíc, výzkum vesmíru 		

4.4.	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si důležitost rovnováhy v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - popíše vznik půdy, její význam a využití - vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji, uvede příklady - pojmenuje důležité horniny a nerosty 	<p>OCHRANA PŘÍRODY</p> <p>PŮDA – vznik, význam ENERGETICKÉ ZDROJE</p> <p>HORNINY A NEROSTY</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	
4.7.	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže pozorovat živočichy a rostliny a jednoduše zapíše výsledky svého pozorování - roztrídí běžné rostliny a živočichy do známých skupin - vyhledá rostliny a živočichy v atlasech i jednoduchých klíčích 	<p>TŘÍDĚNÍ ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ</p>		

Člověk a jeho svět
Přírodověda
5.ročník

4.8.	<p>žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede příklady činností člověka, které vedou k poškození prostředí i zdraví člověka - uvede příklady činností člověka, které vedou k podpoře prostředí i zdraví člověka 	<p>OCHRANA PŘÍRODY</p> <ul style="list-style-type: none"> - nevhodné zásahy člověka do přírody - ochrana životního prostředí 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidské aktivity a problémy životního prostředí 	
------	--	--	--	--

2.8.	<ul style="list-style-type: none"> - vyjmenuje hlavní změny v nejbližším okolí - pojmenuje problémy své obce - navrhne některé možné změny ke zlepšení životního prostředí své obce 	<p style="text-align: center;">OKOLNÍ KRAJINA</p> <ul style="list-style-type: none"> - vliv krajiny na život lidí - působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<p style="text-align: center;">EV</p> <ul style="list-style-type: none"> -vztah člověka k prostředí 	
5.6.	<ul style="list-style-type: none"> - pojmenuje části lidského těla - najde na modelu a pojmenuje hlavní vnitřní orgány - popíše s obrazovým materiálem základní soustavy a jejich funkce 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní ústrojí lidského těla - péče o zdraví - tělní soustavy 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	
5.7.	<ul style="list-style-type: none"> - charakterizuje hlavní etapy života člověka - vysvětlí způsob lidské reprodukce 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj člověka - rozmnožovací soustava 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobnostní rozvoj 	
5.13.	<ul style="list-style-type: none"> - popíše biologické a psychické změny v dospívání 	<p style="text-align: center;">ČLOVĚK</p> <ul style="list-style-type: none"> - vývojové změny v dospívání 	<p style="text-align: center;">OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sociální rozvoj 	

Vlastivěda

Místo, kde žijeme

4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.4	- určí a vysvětlí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu	- obec, místní krajina - regiony ČR - mapy		
1.5	- určí světové strany v přírodě i podle mapy - orientuje se v jednoduché mapě, objasní vysvětlivky a grafiku mapy - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- mapy - světové strany - okolní krajina		
1.6	- rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR	- plány, turistické a vlastivědné mapy - nejznámější města, řeky, pohoří - poloha ČR v Evropě	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
1.7	- vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody a posoudí jejich význam - sleduje a porovnává osídlení, hospodářství, kulturu a její význam	- místní oblast, region - obec – minulost, současnost, význačné budovy, doprava		
1.8	- zprostředkovává ostatním zážitky a zajímavosti z vlastních cest	- naše vlast, cestování		
1.9	- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce - rozpozná symboly našeho státu a jejich význam	- základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva - státní symboly	VDO – občanská společnost a stát, občanská	

			společnost a škola, principy demokracie jako formy vlády	
--	--	--	--	--

Vlastivěda

Lidé kolem nás

4. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.4	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádří na základě vlastních zkušeností vztahy mezi lidmi, postavení jedince v rodině, role členů rodiny - dokáže vysvětlit příbuzenské a mezigenerační vztahy - dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci - shromažďuje informace o politických stranách, zájmových spolcích, církvi - poukáže na možnosti charitativní činnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - soužití lidí - osobnosti historie i současnosti - pomoc nemocným a sociálně slabým 	MuV – lidské vztahy, etnický původ, princip solidarity	
2.6	<ul style="list-style-type: none"> - upevňuje si vědomosti o základních lidských právech - seznamuje se s demokratickými principy - zná svá práva a povinnosti žáka školy, řídí se jimi - rozpoznává chování a jednání, která se už tolerovat 	<ul style="list-style-type: none"> - pravidla slušného chování - principy demokracie - základní lidská práva, práva dítěte 	VDO – principy demokracie jako formy	

	nemohou - seznamuje se s významnými sociálními problémy a nesnášenlivostí mezi lidmi a dokáže vyjádřit a obhajovat svůj názor	- práva a povinnosti žáků školy - protiprávní jednání - významné sociální problémy	způsobu rozhodování	
2.7	- orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích	- soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví, peníze (historie x současnost)	MeV – fungování a vliv médií ve společnosti	

Vlastivěda

Lidé a čas

4.ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.4	- orientuje se v časové přímce - zařadí zjištěné údaje historicky správně podle století	- orientace v čase, přítomnost, minulost - dějiny jako časový sled událostí		
3.5	- využívá informací z archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií pro pochopení minulosti - orientuje se v encyklopediích, umí vyhledat informace - poznává některé movité i nemovité kulturní památky - seznamuje se s významem ochrany přírody a památek	- regionální památky - minulost kraje a předků - ochrana přírody - návštěva muzea, kulturní památky nebo chráněné oblasti	EV – lidské aktivity a životní prostředí	
3.6	- seznamuje se se způsobem života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích - využívá regionální specifika	- současnost a minulost v našem životě - významné období a		

		osobnosti z historie českých zemí		
3.7	<ul style="list-style-type: none"> - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifíků - využívá bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti při pochopení historického učiva 	<ul style="list-style-type: none"> - současnost a minulost v našem životě – bydlení, způsob života, předměty denní potřeby - báje, mýty, pověsti 		
3.8	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se státními svátky a významnými dny České republiky 	<ul style="list-style-type: none"> - významné události našich dějin - státní svátky 		

Vlastivěda

Místo, kde žijeme

5. ročník

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - rozšiřuje si historické znalosti o místě bydliště a širším okolí - shromažďuje a využívá poznatky z kronik, archivů a muzeí - utřídí a začlení nabyté vědomosti do jednotlivých historických etap - objevuje dějinné souvislosti regionu a vlasti 	<ul style="list-style-type: none"> - obec, místní krajina - regiony ČR - mapy - naše vlast 		
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného(svět, Evropa) - dokáže vysvětlit grafiku map a používá vysvětlivky - řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pohybu v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> - mapy obecné, zeměpisné a tematické 		
1.6	<ul style="list-style-type: none"> - vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli - vyčte z map základní údaje všech evropských zemí 	<ul style="list-style-type: none"> - plány, turistické a vlastivědné mapy - nejznámější města, řeky, pohoří 	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět	
1.7	<ul style="list-style-type: none"> - třídí poznatky o přírodních podmínkách v Evropě získané z dostupných materiálů - posoudí jednoduchým způsobem význam hospodářství a kultury z hlediska přírodního, historického, politického, správního a 	<ul style="list-style-type: none"> - místní oblast, region - Evropa 		

	vlastnického			
1.8	<ul style="list-style-type: none"> - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest - shromažďuje poznatky o EU, využívá médií 	<ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět - naše vlast, cestování 		

Vlastivěda

Lidé kolem nás

5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2.4	<ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si funkci rodiny - rozliší vazby mezi fyzickou a duševní prací - konkretizuje své představy o budoucím povolání - prohlubuje si poznatky o podobách a projevech kultury - využívá vlastních zkušeností s kulturními institucemi a vypráví o nich - orientuje se v informacích o politických stranách, zájmových spolcích a církvích 	<ul style="list-style-type: none"> - rodina - soužití lidí - kultura 	MuV – lidské vztahy, etnický původ, princip solidarity	
2.5	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> - chování lidí 		
2.6	<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy - aplikuje teoretické vědomosti o zákl. lidských právech do praxe - posuzuje významné sociální problémy a problematiku 	<ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - principy demokracie - práva a povinnosti žáků - protiprávní jednání - sociální problémy (historie x současnost) 	VDO – principy demokracie jako formy způsobu rozhodování	
2.7	<ul style="list-style-type: none"> - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> - soukromé, veřejné, osobní, společné vlastnictví (historie x současnost) 	MeV – fungování a vliv médií ve společnosti	
2.8	<ul style="list-style-type: none"> - shromáždí příklady o globálních problémech přírodního prostředí, vyhodnotí je a pokusí se navrhnout řešení, obhájí svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> - základní globální problémy 		

Vlastivěda
Lidé a čas
5. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.4	- orientuje se bezpečně v časové přímce - zařadí zjištěné údaje historicky správně a vyvozuje souvislosti mezi jednotlivými ději	- orientace v čase a časový řád		
3.5	- zpracuje informace z vlastních zkušeností o chráněných částech přírody, nemovitých a kulturních památkách, archivech, knihovnách a sbírkách muzeí a galerií	- regionální památky		
3.6	- upevňuje si již získané znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích a rozšiřuje si je s využitím regionálních specifik	- současnost a minulost v našem životě	EV – lidské aktivity a životní prostředí	
3.7	- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - prokáže znalosti bájí, mýtů a pověstí v rámci regionu i vlasti	- báje, mýty, pověsti		
3.8	- zdůvodní zařazení státních svátků a významných dnů z hlediska historického	- významné události našich dějin		

Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast Umění a kultura umožňuje žákům jiné než pouze racionální poznávání světa a odráží nezastupitelnou součást lidské existence – umění a kulturu. Vzdělávání v této oblasti přináší umělecké osvojování světa, tj. osvojování s estetickým účinkem. V procesu dochází k rozvíjení specifického citění, tvořivosti, vnímavosti jedince k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu.

Výtvarná výchova je postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Vzdělávací obsah oblasti Umění a kultura je rozvržen do tématických okruhů:

- Rozvíjení smyslové citlivosti
- Uplatňování subjektivity
- Ověřování komunikačních účinků

Vzdělávací oblast Umění a kultura se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání:

- 1.-3. ročník - 1 hodina týdně
- 4.-5. ročník – 2 hodiny týdně

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k pochopení umění jako specifického způsobu poznání, chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince, k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání a interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici a invenci.

Kompetence k učení:

- Žák:
- je motivován k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu
  - vybírá a využívá pro efektivnost vhodné způsoby, metody a strategie
  - plánuje, organizuje a řídí vlastní práci
  - tolerantně přistupuje k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností.

Kompetence k řešení problémů:

- Žák: - snaží se aktivně překonávat životní stereotypy
- obohacuje emocionální život

Kompetence komunikativní:

- Žák: - dokáže prezentovat své myšlenky a názory
- zaujímá osobní účast v procesu tvorby
- chápe proces tvorby jako způsob nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům i vztahům v mnohotvárném světě

Kompetence sociální a personální:

- Žák: - uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech
- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se společně s pedagogy na vytváření pravidel v týmu

Kompetence občanské:

- Žák: - chápe umění a kulturu v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- má smysl pro kulturu a tvořivost
- aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit

Kompetence pracovní:

- Žák: - používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení ,dodržuje daná pravidla
- adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky

Výtvarná výchova – 1. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti 	<p>Malba- rozvíjení smyslové citlivosti. Teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé, studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Goethův kruh</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí (výchova k životnímu prostředí) - Ekosystémy 	
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, špejlí, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem 	<p>Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti</p>	<p>VDO- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p>	

<p>1.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle zachází s některými materiály, ovládá základní technické dovednosti - rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí - uplatňuje různé techniky (malba, kresba, kombinace) - modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	<p>Techniky plastického vyjádření- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- hmatové, pohybové podněty Modelování z papíru, hlíny ...</p>	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá- poznávání evropských kultur <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- kritický přístup k výt. umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výt. výchově 	
<p>1.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne koláž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál (nalepování, dotváření, tisk, otisk..) - volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, učí se kombinovat, rozlišuje pozadí a popředí - uvědomuje si reliéf 			

1.5	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou(zvířetem) a prostředím, ve kterém žije, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ - volně rozvíjí své myšlenky, své fantazijní představy 	<p>Utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků. Vysvětlování výsledků tvorby,záměr tvorby.</p>		
-----	--	---	--	--

Výtvarná výchova – 2. ročník

RVP	Školní výstupy	<i>Učivo</i>	<i>Průřezová témata</i>	<i>Poznámky</i>
1.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti 	<p>Malba- rozvíjení smyslové citlivosti. Teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé, studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Goethův kruh</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí (výchova k životnímu prostředí) - Ekosystémy 	

1.2	<ul style="list-style-type: none"> - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, špejlí, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem 	Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti	VDO- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost	
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle zachází s některými materiály, ovládá základní technické dovednosti - rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí - uplatňuje různé techniky (malba,kresba,kombinace) - modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	Techniky plastického vyjádření- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- hmatové, pohybové podněty Modelování z papíru, hlíny ...	VMEGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá- poznávání evropských kultur MeV <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- kritický přístup k výt. umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výt. výchově 	
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne koláž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál (nalepování, dotváření, tisk, otisk..) - volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, učí se 			

	<p>kombinovat, rozlišuje pozadí a popředí</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvědomuje si reliéf 			
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou(zvířetem) a prostředím, ve kterém žije, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ - volně rozvíjí své myšlenky, své fantazijní představy 	<p>Utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků. Vysvětlování výsledků tvorby,záměr tvorby.</p>		

Výtvarná výchova – 3. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami - umí míchat barvy - poznává různé druhy linií a jejich výrazové možnosti 	<p>Malba- rozvíjení smyslové citlivosti. Teorie barvy – barvy základní a doplňkové, teplé, studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev Goethův kruh</p>	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vztah člověka k prostředí (výchova k životnímu prostředí) - Ekosystémy 	
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - dovede používat různé druhy štětců dle potřeby - rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) - zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev - rozliší teplé a studené barvy - zvládne kresbu měkkým materiálem, špejlí, perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlem 	<p>Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celku, vnímání velikosti</p>	<p>VDO- výchova k samostatnosti a sebekritice, ohleduplnost</p>	

<p>1.3</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvědoměle zachází s některými materiály, ovládá základní technické dovednosti - rozvíjí smysl pro krásu přírody a vztah k životnímu prostředí - uplatňuje různé techniky (malba, kresba, kombinace) - modeluje z plastelíny, moduritu, tvaruje papír 	<p>Techniky plastického vyjádření- reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly- hmatové, pohybové podněty Modelování z papíru, hlíny ...</p>	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá- poznávání evropských kultur <p>MeV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení- kritický přístup k výt. umění a vést k všeobecné informovanosti a orientaci ve výt. výchově 	
<p>1.4</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zvládne koláž - umí výtvarně zpracovat přírodní materiál (nalepování, dotváření, tisk, otisk..) - volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, učí se kombinovat, rozlišuje pozadí a popředí - uvědomuje si reliéf 			

1.5	<ul style="list-style-type: none"> - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou(zvířetem) a prostředím, ve kterém žije, volně pracuje s vizuálně obraznými elementy, volí materiál a způsob vyjádření vlastních představ - volně rozvíjí své myšlenky, své fantazijní představy 	<p>Utvářet osobní postoj v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků. Vysvětlování výsledků tvorby,záměr tvorby.</p>		
-----	--	---	--	--

Výtvarná výchova- 4.ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady - komunikuje o obsahu svých děl 	<p>Malba- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu(záměry tvorby a proměny obsahu děl) 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí 	
1.7	<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií 	<p>Kresba- výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem(pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhl)</p> <p>Kresba dle skutečnosti, kresba ve volné přírodě.</p>	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - Lidské vztahy 	

1.8	<ul style="list-style-type: none"> - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti 	Grafické techniky- tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika		
1.9	<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem 	Techniky plastického vyjadřování- modelování z papíru, hlíny, drátů..		
1.10	<ul style="list-style-type: none"> - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály- nalepování, dotváření 	Další techniky- koláž, frotáž		
1.11	<ul style="list-style-type: none"> - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů- např. O. Sekory, J. Trnky, A: Borna, H. Zmatlíkové 	Ilustátoři dětské knihy		
1.12	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě 			

Výtvarná výchova-5. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.6	<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období - zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik - umí barevně vyjádřit své pocity a nálady - komunikuje o obsahu svých děl 	<p>Malba- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, Goethův barevný kruh</p> <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci - proměny komunikačního obsahu(záměry tvorby a proměny obsahu děl) 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekosystémy - Základní podmínky života - Vztah člověka k prostředí 	
1.7	<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období - dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu - zvládne obtížnější práce s linií 	<p>Kresba- výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem(pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhl)</p> <p>Kresba dle skutečnosti, kresba ve volné přírodě.</p>	<p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference - Lidské vztahy 	

1.8	<ul style="list-style-type: none"> - zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci - rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti 	Grafické techniky- tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika		
1.9	<ul style="list-style-type: none"> - prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem 	Techniky plastického vyjadřování- modelování z papíru, hlíny, drátů..		
1.10	<ul style="list-style-type: none"> - umí výtvarně zpracovat přírodní materiály- nalepování, dotváření 	Další techniky- koláž, frotáž		
1.11	<ul style="list-style-type: none"> - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů- např. O. Sekory, J. Trnky, A: Borna, H. Zmatlíkové 	Ilustrátoři dětské knihy		
1.12	<ul style="list-style-type: none"> - vytvoří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě 			

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je rozdělen na 1. stupni na čtyři tematické okruhy, které jsou pro školu povinné : Práce s drobným materiálem

Konstrukční činnosti

Pěstitelské práce

Příprava pokrmů

Tato vzdělávací oblast se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání a to v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně a je povinná pro všechny žáky ročníků.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Vzdělávání v oblasti Člověk a svět práce směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků a vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k plánování práce a používání vhodných pracovních nástrojů a pomůcek, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů, k autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře a chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti a seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení myšlení.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce pokračuje i na 2. stupni, kde je rozdělen do 8 tematických okruhů . Napomáhá k vytváření postoje k hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice, životnímu prostředí a do jisté míry ovlivňuje i výběr budoucího povolání

Kompetence k učení

- žák:
- zdokonaluje se v manuálních zručnostech a dovednostech
  - ověřují si různé postupy při zpracování materiálů
  - získávají pozitivní vztah k práci
  - odpovídá za kvalitu svých výsledků práce

Kompetence k řešení problémů

- žák:
- vnímá nejrůznější problémové situace ve škole a ve svém okolí
  - je ochoten poradit a pomoci méně zručným spolužákům
  - poznává, že technika je úzce spojena s pracovní činností člověka

Kompetence komunikativní

- žák:
- seznamuje se s názvoslovím prací a s názvy nářadí
  - rozšiřuje si slovní zásobu o nové pojmy
  - rozumí různým druhům činností, přemýšlí o dalším postupu práce a využívá získané poznatky
  - učí se sebedůvěře i uznání práce druhých

Kompetence sociální a personální

- žák:
- učí se vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů

- uplatňuje tvořivost a vlastní nápady při pracovních činnostech
- vynakládá úsilí na dosažení kvalitního výsledku práce svojí i kolektivní
- chápe pracovní činnost jako příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení
- podnikatelského myšlení

Kompetence občanské

- žák:
- orientuje se v různých oborech lidské činnosti ve formách fyzické i duševní práce
  - objektivně poznává okolí, učí se novému postoji k hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí

Kompetence pracovní

- žák:
- osvojuje si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost uplatnění v praxi
  - získává orientaci v nejrůznějších činnostech důležitých pro další možnou volbu profesního zaměření
  - navrhuje a organizuje práci v kolektivu, používá vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci

Pracovní činnosti – 1. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.1.	Pěstitelské práce Žák : <ul style="list-style-type: none"> - všímá si změn v přírodě / barevnost listů a rostlin/ 	<ul style="list-style-type: none"> - zápisy do kalendáře přírody pomocí značek 	EV – základní podmínky života	
3.2.	<ul style="list-style-type: none"> - umí ošetřovat pokojové rostliny - umí zasít a zasadit rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - zalévá, otírá pokojové květiny, pozoruje jejich růst - pěstuje cibuloviny a rostliny ze semen / rychlení/ 	EV – vztah člověka a prostředí	
1.1.	Práce s drobným materiálem <ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit materiály, všímá si vlastností papíru - umí papír mačkat, trhat skládat, překládat, lepit, vystříhovat - umí vytrhávat kousky papíru - rozezná tvar trojúhelníku, čtverce, obdélníku - seznámí se s vlastnostmi plastelíny, zná pomůcky /podložka, nůž/ - umí pracovat s modelovací hmotou, válení, stlačování, hnětení 	<ul style="list-style-type: none"> - pevnost, tvrdost struktura papíru - držení nůžek, bezpečnost při práci, vystříhování z časopisů, papíroví panenky - vlastnosti papíru a lepidla - skládání varhánků, šipky, čepice, loďky - -technika práce – válení v dlaních, v prstech, na podložce, roztlačování, vytahování - figurky zvířat a lidí, ovoce, zeleniny 	OSV – osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - seberegulace - psychohygiena 	

1.2.	<ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit jednotlivé pracovní nástroje a pracuje s nimi - rozumí stručnému slovnímu návodu 		OSV – sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice 	
2.1.	Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s návodem ke stavebnicím 	<ul style="list-style-type: none"> - stavby podle předlohy z kostek - Stavebnice SEVA 	OSV – osobnostní rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - kreativita 	
4.1.	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> - umí prostřít stůl k obědu 	<ul style="list-style-type: none"> - umí prostřít jednoduše stůl 	VDO –občan, společnost, stát	

4.2.	<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla správného chování při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se má chovat u stolu - ví, jak pomoci při obsluze u stolu 	<p>VDO – občanská společnost a škola OSV – morální rozvoj - hodnoty a postoje</p>	
------	--	--	---	--

Pracovní činnosti – 3. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.1.	Pěstitelské práce Žák : <ul style="list-style-type: none"> - všímá si změn v přírodě / barevnost listů a rostlin/ 	<ul style="list-style-type: none"> - zápisy do kalendáře přírody pomocí značek 	EV – základní podmínky života	
3.2.	<ul style="list-style-type: none"> - umí ošetřovat pokojové rostliny - umí zasít a zasadit rostliny 	<ul style="list-style-type: none"> - zalévá, otírá pokojové květiny, pozoruje jejich růst - pěstuje cibuloviny a rostliny ze semen / rychlení/ 	EV – vztah člověka a prostředí	
1.2.	<ul style="list-style-type: none"> - umí rozlišit jednotlivé pracovní nástroje a pracuje s nimi - rozumí stručnému slovnímu návodu - umí používat nůžky, jehlu, pravítko, pracovní pomůcky a nástroje - ví, co je třeba si připravit na konkrétní činnost, zodpovídá za vrácení zapůjčených pomůcek 		OSV – sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> - mezilidské vztahy - komunikace - kooperace a kompetice 	

2.1.	Konstrukční činnosti <ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s návodem ke stavebnicím - vytváří plošné a prostorové kompozice - sestavuje jednoduché pohyblivé modely 	<ul style="list-style-type: none"> - stavby podle předlohy z kostek - - stavby podle fantazie žáků - - montáže podle předloh - Panelová stavebnice - Stavebnice SEVA 	OSV – osobnostní rozvoj - kreativita	
4.1.	Příprava pokrmů <ul style="list-style-type: none"> - umí správně používat příbor - pomáhá s přípravou pohoštění 	<ul style="list-style-type: none"> - pomáhá při výrobě jednohubek - pomáhá při prostírání sváteční tabule - dozdobí stůl / květiny/ - připraví si sám snídani 	VDO –občan, společnost, stát	
4.2.	<ul style="list-style-type: none"> - zná pravidla správného chování při stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - ví, jak se má chovat u stolu - ví, jak pomoci při obsluze u stolu 	VDO – občanská společnost a škola OSV – morální rozvoj - hodnoty a postoje	

Pracovní činnosti 4. – 5. ročník

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.3.	Pěstitelské práce Žák : <ul style="list-style-type: none"> - zakládá jednoduché pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje podmínky pro růst rostlin – klíčivost, růst, rychlení, rozmnožování 	EV – základní podmínky života	
3.4.	<ul style="list-style-type: none"> - umí pečovat o pokojové rostliny - ví, jak se rostliny rozsazují, řízkují 	<ul style="list-style-type: none"> - zalévá, kypří, otírá rostliny - hnojení rostlin - množení řízkováním a dělením 	EV – vztah člověka a prostředí	
3.5.	<ul style="list-style-type: none"> - zná zahradnické nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná rýč, hrabičky, motyčku, sázecí kolík, konev, lopatku, zahradnické nůžky - ví, jak pěstovat hrách, fazole, letničky 		
3.6.	<ul style="list-style-type: none"> - ví o možnosti alergických reakcí - umí v případě úrazu poskytnout základní ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s první pomocí při alergické reakci - zná základní obvazové techniky 	OSV – poznání - sebepoznání	

<p>1.3.</p>	<p>Práce s drobným materiálem Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyrobit výrobek z několika šablon, vytváří modely a skládanky - umí trhat papír podle přímky - umí stehovat textilní materiál - umí si rozměřit papír - umí polepovat kartón - umí pracovat s modelovací hmotou 	<ul style="list-style-type: none"> - encyklopedie, desky na výrobky, plakáty s živočišnými druhy - pomůcky na matematiku – - prostorové modely - krabičky na pomůcky, dárečky - doplnění výuky – figurky - 	<p>MU – kulturní diference</p> <p>- etnický původ</p>	
<p>1.4.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí ohýbat drátky - umí stříhat textil, korek - vystřihuje jednoduché symetrické tvary - šije přední, zadní a obnitkovací steh <p>- pracuje s přírodními materiály</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stojánky na foto – dárek - podložky pod hrnky - šití polštářku, vonného sáčku – dárek - vánoční řetěz, dárky 	<p>OSV – sociální rozvoj</p> <p>- mezilidské vztahy</p>	
<p>1.5.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s nůžkami - umí navlékat korálky - umí řezat papír nožem a pravítkem - rozeznává vlastnosti papíru – povrch, tloušťka, struktura - umí navlékat nit, udělat na ní uzel - rozlišuje textilní materiál – len, hedvábí, rub a líc látky, rozlišuje textilní materiál– nit, stužka, plst, příze, háček, knoflík 	<ul style="list-style-type: none"> - ozdoby, korálky - vzorník papíru - odhad potřebné délky nitě, uzlík - textilní vzorník 		
<p>1.6.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - umí si uklidit své místo - umí bezpečně používat nůžky, jehlu, nůž, špendlíky - umí ošetřit drobné poranění – rychloobvaz 		<p>OSV – osobnostní rozvoj</p> <p>- seberegulace</p>	

2.2.	Konstrukční činnosti Žák : <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje složitější pohyblivé modely - užívá správné názvy stavebnicových dílů 	<ul style="list-style-type: none"> - model letedla, auta – CHEVA - pojmenování šroubků, matek, kostek 	OSV - kreativita	
2.3.	<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje modely podle předlohy i fantazie - sestavuje prostorové modely z kartónových vystřihovánek 	<ul style="list-style-type: none"> - věž ze špejlí a kartónu - model obce, náměstí, domy z krabiček 		

2.4.	<ul style="list-style-type: none"> - umí ošetřit drobné poranění- rychloobvaz,obvaz, dezinfekce - nevkládá malé dílky stavebnic do nosu, úst, uší, ohlásí každý úraz vyučujícímu 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování zásad první pomoci - dodržování zásad hygieny – mytí rukou 	OSV - psychohygiena	

4.3.	Příprava pokrmů Žák : <ul style="list-style-type: none"> - zná základní vybavení kuchyně, umí zacházet s jednoduchými spotřebiči – konvice, mikrovlnka, sporák - ví, které potraviny se uchovávají v lednici, které ve spíži 	<ul style="list-style-type: none"> - zná nádobí a spotřebiče používané v kuchyni – mikrovlnka, sporák, konvice - umí uložit nákup 	VDO – občanská spol. a škola	
4.4.	<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pohoštění pro spolužáky – chlebičky - umí uvařit čaj, kávu, kakao 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc při vánočním pohoštění ve třídách 	MU - multikulturalita	
4.5.	<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné nádobí a nářadí - zná pravidla správného stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - používání příborů, ubrousků - omezuje mluvení při jídle 	VDO – občan, společnost, stát	
4.6.	<ul style="list-style-type: none"> - uklízí pracovní plochy na kterých pracoval - dodržuje základní hygienická pravidla - dbá na bezpečnost při práci s kuchyňskými nástroji - umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni – ošetření pořezání, popálení, opaření 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotnické školení pro poskytnutí první pomoci 		

RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
3.3.	Pěstitelské práce Žák : <ul style="list-style-type: none"> - zakládá jednoduché pokusy 	<ul style="list-style-type: none"> - ověřuje podmínky pro růst rostlin – klíčivost, růst, rychlení, rozmnožování 	EV – základní podmínky života	
3.4.	<ul style="list-style-type: none"> - umí pečovat o pokojové rostliny - ví, jak se rostliny rozsazují, řízkují 	<ul style="list-style-type: none"> - zalévá, kypří, otírá rostliny - hnojení rostlin - množení řízkováním a dělením 	EV – vztah člověka a prostředí	
3.5.	<ul style="list-style-type: none"> - zná zahradnické nářadí 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná rýč, hrabičky, motyčku, sázecí kolík, konev, lopatku, zahradnické nůžky - ví, jak pěstovat hrách, fazole, letničky 		
3.6.	<ul style="list-style-type: none"> - ví o možnosti alergických reakcí - umí v případě úrazu poskytnout základní ošetření 	<ul style="list-style-type: none"> - seznámí se s první pomocí při alergické reakci - zná základní obvazové techniky 	OSV – poznání - sebepoznání	

1.3.	<p>Práce s drobným materiálem Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umí vyrobit výrobek z několika šablon, vytváří modely a skládky - umí trhat papír podle přímky - umí stehovat textilní materiál - umí rozměřit papír - umí polepovat karton 	<ul style="list-style-type: none"> - encyklopedie, desky na výrobky, plakáty s živočišnými druhy - pomůcky na matematiku – - prostorové modely - krabičky na pomůcky, dárčky - doplnění výuky – figurky 	<p>MU – kulturní diference</p> <p>- etnický původ</p>	
1.4.	<ul style="list-style-type: none"> - umí si rozměřit papír - umí polepovat kartón - umí pracovat s modelovací hmotou <ul style="list-style-type: none"> - umí ohýbat drátky - umí stříhat textil, korek - vystřihuje jednoduché symetrické tvary - šije přední, zadní a obnitkovací steh <ul style="list-style-type: none"> - pracuje s přírodními materiály 	<ul style="list-style-type: none"> - stojánky na foto – dárek - podložky pod hrnky <ul style="list-style-type: none"> - šití polštářku, vonného sáčku – dárek <ul style="list-style-type: none"> - vánoční řetěz, dárky 	<p>OSV – sociální rozvoj</p> <p>- mezilidské vztahy</p>	
1.5.	<ul style="list-style-type: none"> - umí pracovat s nůžkami - umí navlékat korálky - rozeznává vlastnosti papíru – povrch, tloušťka, struktura - umí navlékat nit, udělat na ní uzel 	<ul style="list-style-type: none"> - ozdoby, korálky - vzorník papíru - odhad potřebné délky nitě, uzlík - textilní vzorník 		

	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje textilní materiál – len, hedvábí, rub a líc látky, rozlišuje textilní materiál– nit, stužka, plst, příze, háček, knoflík - umí řezat papír nožem a pravítkem 			
1.6.	<ul style="list-style-type: none"> - umí si uklidit své místo - umí bezpečně používat nůžky, jehlu, nůž, špendlíky - umí ošetřit drobné poranění – rychloobvaz 		OSV – osobnostní rozvoj - seberegulace	
2.2.	Konstrukční činnosti Žák : <ul style="list-style-type: none"> - sestavuje složitější pohyblivé modely - užívá správné názvy stavebnicových dílů 	<ul style="list-style-type: none"> - model letedla, auta – CHEVA - pojmenování šroubků, matek, kostek 	OSV - kreativita	
2.3.	<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje modely podle předlohy i fantazie 	<ul style="list-style-type: none"> - věž ze špejlí a kartónu 		

	<ul style="list-style-type: none"> - sestavuje prostorové modely z kartónových vystřihovánek 	<ul style="list-style-type: none"> - model obce, náměstí, domy z krabiček 		
2.4.	<ul style="list-style-type: none"> - umí ošetřit drobné poranění- rychloobvaz, obvaz, dezinfekce 	<ul style="list-style-type: none"> - opakování zásad první pomoci - dodržování zásad hygieny – mytí rukou 	OSV - psychohygienu	
4.3.	<p>Příprava pokrmů Žák :</p> <ul style="list-style-type: none"> - zná základní vybavení kuchyně, umí zacházet s jednoduchými spotřebiči – konvice, mikrovlnka, sporák - ví, které potraviny se uchovávají v lednici, které ve spízi 	<ul style="list-style-type: none"> - zná nádobí a spotřebiče používané v kuchyni – mikrovlnka, sporák, konvice - umí uložit nákup 	VDO – občanská spol. a škola	
4.4.	<ul style="list-style-type: none"> - připraví jednoduché pohoštění pro spolužáky – chlebičky - umí uvařit čaj, kávu, kakao 	<ul style="list-style-type: none"> - pomoc při vánočním pohoštění ve třídách 	MU - multikulturalita	

4.5.	<ul style="list-style-type: none"> - používá vhodné nádoby a nářadí - zná pravidla správného stolování 	<ul style="list-style-type: none"> - používání příborů, ubrousků - omezuje mluvení při jídle 	VDO – občan, společnost, stát	
4.6.	<ul style="list-style-type: none"> - uklízí pracovní plochy na kterých pracoval - dodržuje základní hygienická pravidla - dbá na bezpečnost při práci s kuchyňskými nástroji - umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni – ošetření pořezání, popálení, opaření 	<ul style="list-style-type: none"> - zdravotnické školení pro poskytnutí první pomoci 		

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Charakteristika vzdělávací oblasti

Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, zdravotně preventivní chování, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd. Protože je zdraví základním předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování rozvoje a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby chování (rozhodování), které vedou k zachování či posílení zdraví, a získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Jde tedy z velké části o poznávání zásadních životních hodnot, o postupné utváření postojů k nim a o aktivní jednání v souladu s nimi. Naplnění těchto záměrů je v základním vzdělávání nutné postavit na účinné motivaci a na činnostech a situacích posilujících zájem žáků o problematiku zdraví.

Při realizaci této vzdělávací oblasti je třeba klást důraz především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě školy. Proto je velmi důležité, aby celý život školy byl ve shodě s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují. Zpočátku musí být vzdělávání silně ovlivněno kladným osobním příkladem učitele, jeho všestrannou pomocí a celkovou příznivou atmosférou ve škole. Později přistupuje důraz i na větší samostatnost a odpovědnost žáků v jednání, rozhodování a činnostech souvisejících se zdravím. Takto chápáné vzdělávání je základem pro vytváření aktivních přístupů žáků k rozvoji i ochraně zdraví.

Vzdělávací oblast **Člověk a zdraví** je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech **Výchova ke zdraví** (není samostatný předmět) a **Tělesná výchova** (je samostatný předmět), do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova. Vzdělávací obsah oblasti **Člověk a zdraví** prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí, které jej obohacují nebo využívají, a do života školy.

Vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a být za ně odpovědný. Svým vzdělávacím obsahem bezprostředně navazuje na obsah vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět**. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích. Rozšiřují a prohlubují si poznatky o rodině, škole a společenství vrstevníků, o přírodě, člověku i vztazích mezi lidmi a učí se tak dívat se na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je vzdělávací obor **Výchova ke zdraví** velmi úzce propojen s průřezovým tématem **Osobnostní a sociální výchova**.

Vzdělávací obor **Tělesná výchova** jako součást komplexnějšího vzdělávání žáků v problematice zdraví směřuje na jedné straně k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, na druhé straně k poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Pohybové vzdělávání postupuje od spontánní pohybové činnosti žáků k činnosti řízené a výběrové, jejímž smyslem je schopnost samostatně ohodnotit úroveň své zdatnosti a řadit do denního režimu pohybové činnosti pro uspokojování vlastních pohybových potřeb i zájmů, pro optimální rozvoj zdatnosti a výkonnosti, pro regeneraci sil a kompenzaci různého zatížení, pro podporu zdraví a ochranu života. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností je v základním vzdělávání žákův prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu, dobře zvládnutá dovednost pak zpětně kvalitu jeho prožitku umocňuje.

Charakteristické pro pohybové vzdělávání je rozpoznávání a rozvíjení pohybového nadání, které předpokládá diferenciaci činností i hodnocení výkonů žáků. Neméně důležité je odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných i specifických formách pohybového učení – v povinné tělesné výchově, případně ve zdravotní tělesné výchově. Proto se nedílnou součástí tělesné výchovy stávají korektivní a speciální vyrovnávací cvičení, která jsou podle potřeby preventivně využívána v hodinách tělesné výchovy pro všechny žáky nebo jsou zadávána žákům se zdravotním oslabením místo činností, které jsou kontraindikací jejich oslabení.

Rozvoj klíčových kompetencí:

Kompetence k učení: žáci užívají znalostí z mezipředmětových vztahů, zejména v oblasti měření, porovnávání výkonů, snaží se hodnotit výkony své i ostatních podle dohodnutých pravidel, ví, kde získat informace

Kompetence k řešení problémů: žáci si uvědomují pravidla her a soutěží, při problémech jsou vedeni ke klidné diskusi, které se účastní i učitel, s žáky se hovoří o nesportovním chování a jeho důsledky, učitel dodává žákům zdravou sebedůvěru

Kompetence komunikativní : žáci reagují na smluvené povely a signály, tvoří si vlastní pravidla při týmových soutěžích, snaží se o vlastní zorganizování sportovních činností

Kompetence sociální a personální: žáci si uvědomují rozdílnost výkonů spolužáků a respektují je, uvědomují si rozdílnost pohlaví ve výkonnosti i výběru sportů, jsou vedeni ke spolupráci ve skupině, spolužáci i učitel kladně hodnotí každé zlepšení jednice i týmu

Kompetence občanská: žáci si uvědomují význam sportu a zdravé životosprávy pro sebe a tým i pro své okolí, ví o nebezpečí zneužívání návykových látek, jsou vedeni k ohleduplnosti k ostatním i mimo sport

Kompetence pracovní: žáci ve spolupráci s učitelem upravují sportoviště, náradí i náčiní, snaží se posuzovat bezpečnost

Tělesná výchova – 1.roč.

Očekávaný výstup	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků během dne,délka a intenzita pohybu - turistika,pobyt v přírodě - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - správné držení těla - správné dýchání - protahovací a napínací cviky pro zahřátí a uvolnění - kompenzační a relaxační cviky 	EV – Vztah člověka k prostředí(životní styl,prostředí a zdraví)	
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Atletika rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,nízký start,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly, pohyblivosti a koordinace pohybu - Gymnastika průpravná cvičení akrobacie – kotoul vpřed, přeskok – snížená švédská bedna- prosté skoky snožmo z trampolínky cvičení na lavičce, žebřinách cvičení s náčiním(př. švihadlo, míček) - průpravné úpoly- přetahy, přetlaky 		
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her manipulace s míčem míčové a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení zásady jednání a chování 	OSV –Morální rozvoj osobnosti	
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny a 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností 	EV- Základní podmínky života	

	bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	<ul style="list-style-type: none"> - hygiena pohyb. činností a prostředí - vhodné sportovní oblečení a obuv - bezpečnost při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě 		
1.5	- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	- základní tělocvičné pojmy – komunikace v Tv		

Těl.vých. 2.r.

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků během dne, délka a intenzita pohybu - turistika, pobyt v přírodě - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - správné držení těla - správné dýchání - protahovací a napínací cviky pro zahřátí a uvolnění - kompenzační a relaxační cviky 	<p>VDO – Občanská společnost a škola(dodržování pravidel, smysl pro čistotu a bezkonfliktní hru)</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí(životní styl, prostředí a zdraví)</p>	
1.2	- zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	<p>Atletika rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem, nízký start, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>- Gymnastika průpravná gymnastická cvičení akrobacie- kotoul vpřed a vzad přeskok- snížená bedna- výskok do vzporu dřepem odrazem z trampolínky hrazda- ručkování ve visu kladinka- chůze cvičení na lavičce, žebřinách, cvičení s náčiním(př. švihadlo, míček)</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové hry- průpravné přetahy a přetlaky - plavání –základní plavecká výuka 		

1.3	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her míčové hry, pohybové hry pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží zásady jednání a chování 	MKV- Lidské vztahy(ohleduplnost, spolupráce)	
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností - hygiena pohyb. činností a prostředí - vhodné sportovní oblečení a obuv - bezpečnost při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - první pomoc při drobných poranění a přivolání pomoci 	OSV – Osobnostní a morální rozvoj	
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - základní tělocvičné pojmy – komunikace v Tv 		

Tělesná výchova 3.roč.

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.1	<ul style="list-style-type: none"> - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou 	<ul style="list-style-type: none"> - pohybový režim žáků během dne,délka a intenzita pohybu - turistika,pobyt v přírodě - rytmické a kondiční formy cvičení pro děti - správné držení těla - správné dýchání - protahovací a napínací cviky pro zahřátí a uvolnění - kompenzační a relaxační cviky 	MKV –Lidské vztahy Prv – držení těla	
1.2	<ul style="list-style-type: none"> - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> - Atletika rychlý běh,skok do dálky,hod míčkem,nízký start,rozvoj různých forem rychlosti,vytrvalosti,síly, 	M- měření délky, bodové hodnocení	

		<p>pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <ul style="list-style-type: none"> - Gymnastika průpravná cvičení akrobacie – kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou s dopomocí přeskok – bedny, kozy s odrazem z trampolínky a můstku cvičení na lavičce, žebřinách cvičení na hrazdě cvičení s náčiním(př. švihadlo, míček) - průpravné úpoly- přetahy, přetlaky - plavání – základní plavecká výuka pohybové hry 		
1.3	<ul style="list-style-type: none"> - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play 	<ul style="list-style-type: none"> - základy sportovních her míčové hry – manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží zásady jednání a chování 		
1.4	<ul style="list-style-type: none"> - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy 	<ul style="list-style-type: none"> - příprava organismu před pohybovou činností - hygiena pohyb. činností a prostředí - vhodné sportovní oblečení a obuv - bezpečnost při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - první pomoc při drobných poranění a přivolání pomoci 	<p>MKV –Lidské vztahy</p> <p>Prv – držení těla</p>	
1.5	<ul style="list-style-type: none"> - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<ul style="list-style-type: none"> - základní tělocvičné pojmy – komunikace v Tv 		

Tělesná výchova – 4.ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1.6	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti 	<p>smluvené povely, signály</p> <p>cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem</p> <p>pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>turistika, pobyt v přírodě</p>	OSV – osobností a morální rozvoj	
1.7	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	správné držení těla, správné zvedání zátěže, kompenzační a relaxační cvičení		
1.8	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti vytváří varianty osvojených pohybových her	<p>Gymnastika</p> <p>průpravná cvičení</p> <p>akrobacie - kotoul vpřed, vzad, stoj na rukou s dopomocí</p> <p>přeskok - bedny, kozy odrazem z trampolínky a můstku</p> <p>cvičení na lavičce, žebřinách</p> <p>cvičení na hrazdě</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení</p> <p>cvičení s náčiním (např. švihadlo, míček)</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Základy sportovních her – manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání</p> <p>Průpravné úpoly – přetahy, přetlaky</p> <p>Plavání – základní plavecká výuka</p> <p>Pohybové hry</p>		

1.9	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje při úrazu spolužáka	příprava organismu před pohybovou činností hygiena pohybových činností a prostředí, vhodné oblečení, obutí organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, seznámení s první pomocí	EV – základní podmínky života	
1.10	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny	hodnocení a měření výkonů spolužáků		
1.11	jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	pravidla her, zásady jednání a chování	OSV – morální rozvoj osobnosti	
1.12	seznamuje se základními pojmy tělocvičného názvosloví, cvičí podle popisu cvičení	základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály		
1.14	změří základní pohybové výkony	měření výkonů		
1.15	orientuje se v informačních zdrojích pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole, samostatně získá potřebné informace	další pohybové činnosti – mimoškolní aktivity		

Tělesná výchova – 5.ročník

Očekávané výstupy	Školní výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
-------------------	---------------	-------	------------------	----------

1.6	<ul style="list-style-type: none"> - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - uplatňuje kondičně zaměřené činnosti - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti 	<p>smluvené povely, signály</p> <p>cvičení pro rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu</p> <p>kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem</p> <p>pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu</p> <p>turistika, pobyt v přírodě</p>		
1.7	zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	správné držení těla, správné zvedání zátěže, kompenzační a relaxační cvičení		
1.8	zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti vytváří varianty osvojených pohybových her	<p>Gymnastika</p> <p>průpravná cvičení</p> <p>akrobacie - kotoul vpřed, vzad a jejich kombinace, stoj na rukou s dopomocí</p> <p>přeskok - bedny, kozy odrazem z můstku</p> <p>cvičení na lavičce, žebřinách</p> <p>cvičení na hrazdě</p> <p>rytmické a kondiční formy cvičení</p> <p>cvičení s náčiním – švihadlo, míček</p> <p>Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem</p> <p>Základy sportovních her – manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání</p> <p>Průpravné úpoly – přetahy, přetlaky</p> <p>Plavání – základní plavecká výuka</p> <p>Pohybové hry</p>		
1.9	uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí adekvátně reaguje při úrazu spolužáka	příprava organismu před pohybovou činností hygiena pohybových činností a prostředí, vhodné oblečení, obutí organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, seznámení s první pomocí	EV – základní podmínky života	
1.10	jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka, reaguje na pokyny	hodnocení a měření výkonů spolužáků		

1.11	jedná v duchu fair play – dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	pravidla her, zásady jednání a chování seznámení s olympijskými symboly a ideály	MuV – lidské vztahy, multikulturalita	
1.12	seznamuje se základními pojmy tělocvičného názvosloví, cvičí podle popisu cvičení	základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály		
1.13	zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy	příprava rozcvičky, hry, soutěže		
1.14	změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	měření výkonů		
1.15	orientuje se v informačních zdrojích pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá potřebné informace	další pohybové činnosti – mimoškolní aktivity	MeV – kritické čtení, vnímání mediálních sdělení	

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Žáci se seznamují prostřednictvím různých činností s výrazovými prostředky hudebního umění. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyřech oblastí, a to: vokální činnost, instrumentální činnost, hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti.

Na celém prvním stupni je časová dotace 1 hodina týdně.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací postupy směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- uplatňujeme přístup k žákům talentovaným a méně nadaným

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k odlišení hudby vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učíme žáky rozlišovat kvalitu tónů

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k rytmizaci a melodizaci jednoduchých textů, improvizaci v rámci nejjednodušších hudebních forem
- rozvíjíme pohybové vyjádření písně nebo skladby

Kompetence sociální a personální

- učíme děti naslouchat hudbě
- vedeme je k vzájemnému naslouchání
- učíme žáky brát ohled na druhé
- vedeme děti k budování sebedůvěry

Kompetence občanské

- pěstujeme úctu k českému národu, hrdost na svůj národ

Kompetence pracovní

- vysvětlíme pravidla pro grafický záznam hudby
- vedeme žáky k tanečnímu pohybu
- učíme děti využívat jednoduché hudební nástroje k doprovodu písní

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 1.

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1/1 1/1 1/2 1/2 1/1	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • provádí hlasová a dechová cvičení • zná význam not • zopakuje rytmicko melodické motivy(vytleská rytmus podle vzoru) • zpívá ve skupině s oporou melodického nástroje nebo učitelova zpěvu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojování nových písní - správné tvoření tónu - zpěv sboru s oporou učitelova hlasu - uvolňovací cviky - hudební rytmus (písně ve 2/4 taktu) 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá – poznávání evropské hudby <p>MuV</p> <ul style="list-style-type: none"> - kulturní diference- hudba etnických skupin (lidské vztahy) 	
1/3 1/6	<ul style="list-style-type: none"> • učí se používat Orffovy hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu • pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka,triangl,zvonkohru, bubínek 	<p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - improvizované hudební nástroje k doprovodu zpěvu - jednoduché hudební nástroje Orffova instrumentáře - rytmizace, hudební hry (ozvěna) 	<p>EV</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní podmínky života – výchova k životnímu prostředí – hudba - rámus 	
1/4 1/4 1/4 1/5	<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se alespoň do dvou hudebně pohybových her • doprovází zpěv tleskáním, luskáním, podupy • pochoduje na počítání, se zpěvem a podle hudby • používá pojmy rychle a pomalu, potichu a nahlas, vysoký a hluboký tón 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování (2/4 takt) - pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace) - pochod se zpěvem - různé druhy chůze s hudebním doprovodem 	<p>MDV</p> <ul style="list-style-type: none"> - vnímání mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby 	

1/6	<ul style="list-style-type: none"> dovede v klidu vyslechnout krátkou ukázkou symfonické hudby 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> lidský hlas, hudební nástroj hudba vokální, instrumentální ukolébavka, taneční hudba, hudba pochodová 		
1/5	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje hlasy a zvuky, pozná hlas mužský, ženský a dětský 			
1/6	<ul style="list-style-type: none"> podle zvuku a tvaru pozná nejnámější hudební nástroje 			
1/6	<ul style="list-style-type: none"> pozná hymnu ČR 			

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 2.

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1/5 1/5 1/1 1/2	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje melodii stoupavou a klesavou, rytmus pomalý a rychlý zeslabování a zesilování zpívá intonačně čistě dle svých schopností zná pojmy notová osnova, noty, houslový klíč 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> rozšiřování hlasového rozsahu zpěv – sólo, ve skupině písně ve 2/4 a 3/4 taktu kánon 	MuV <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni) 	
1/3 1/6	<ul style="list-style-type: none"> umí užívat dětské hudební nástroje jako vlastní doprovod k rytmizovanému textu a písni pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku – klavír, trubka, housle, pikola 	<u>Instrumentální činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> hudební improvizace (nástroje z Orffova instrumentáře) rytmizace, hudební hry (otázka-odpověď) 	MeV <ul style="list-style-type: none"> vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových sdělení v hudbě a tanci) 	
1/4 1/4	<ul style="list-style-type: none"> ovládá hru na tělo a doprovází tak zpěv svůj i svých spolužáků umí se pohybovat podle daného rytmu, při tanci tleskat a do pochodu bubnovat 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> hra na tělo taktování (2/4 takt) 		

		<ul style="list-style-type: none"> - chůze ve 3/4 taktu - pohybový doprovod znějící hudby 		
1/6 1/6	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje umělou a lidovou píseň • dokáže v klidu vyslechnout krátké hudební ukázky různých žánrů 	<u>Poslechové činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> - lidský hlas, hudební nástroj - písně pro děti, lidová píseň - hudba pochodová, taneční, ukolébavka - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální 		

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 3.

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
1/1 1/2 1/5 1/2 1/1	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání • pozná z notového zápisu takt 2/4 a 3/4 • při zpěvu dovede sledovat notový zápis jako oporu pro nácvik písně • rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou a čtvrt'ovou • naučí se zpívat vybrané písně 	<i>Vokální činnosti</i> <ul style="list-style-type: none"> - rozezpívání, hlasová hygiena - rozšiřování hlasového rozsahu - průprava k dvojhlasu (kánon) 	VMEGS <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	
1/6 1/3	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nástroje dechové, smyčcové a žesťové, umí uvést příklad • umí doprovázet zpěv na rytmické nástroje 	<i>Instrumentální činnosti</i> <ul style="list-style-type: none"> - rytmické doprovody ve 2/4 a 3/4 taktu - hra na hudební nástroje 		

		(Orf),		
1/5 1/4	<ul style="list-style-type: none"> rozliší rytmus valčíku a polky umí polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá a třídobá) 	Hudebně pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> taneční kroky, třídobá chůze v kruhu, dvoudobá chůze v průpletu taktování (2/4 takt) 		
1/5	<ul style="list-style-type: none"> rozliší hudbu podle její společenské funkce 			
1/6	<ul style="list-style-type: none"> pozná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka 	<u>Poslechové činnosti</u> <ul style="list-style-type: none"> vztahy mezi tóny hudba vokální, vokálně instrumentální hudební nástroj, hudební styly (hudba pochodová, taneční) 		
1/6	<ul style="list-style-type: none"> poslechem rozezná některé hudební nástroje 			

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 4.

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2/1 2/2 2/2 2/2 2/2 2/2	<ul style="list-style-type: none"> učí se další písně zná pojmy repetice, houslový klíč umí napsat houslový klíč rozlišuje délky not a umí je zapsat pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít zná stupnici C dur (názvy not) 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> realizace písní ve 3/4 a 4/4 taktu orientace v notovém záznamu 	MuV <ul style="list-style-type: none"> lidské vztahy – vzájemné obohacování různých kultur kulturní diference – poznání vlastního kulturního zakotvení 	

2/2	- doprovodí písně na rytmických nástrojích Orffova instrumentáře	Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje – Orf - rytmizace, melodizace a hudební improvizace		
2/6	- rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí			
2/7	- umí pohybově vyjádřit hudbu, správně taktuje na 2 a 3 doby	Hudebně pohybové činnosti - taneční improvizace a pantomima - taneční kroky (poskočný, cvalový), valčík, menuet Poslechová témata - rozlišení melodie a doprovodu - epizody ze života hudebních skladatelů		
2/1	- zazpívá z paměti hymnu ČR, umí se při ní chovat			
2/6	- pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu			
2/6	- pozná opakující se téma v poslouchané hudbě			
2/6	- pamatuje si nejdůležitější údaje o B.Smetanovi a zná názvy jeho nejznámějších oper			
2/6	- seznámí se s životem a dílem A.Dvořáka a jeho nejznámější operou			

Předmět: Hudební výchova

Ročník: 5.

Výstupy RVP	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
2/2	- zná pojmy: stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč	Vokální činnosti - dvojhlas a vícehlas (kánón a lidový dvojhlas), rytmická cvičení, hudební rytmus - rozvíjení činností z prvního období	MeV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - vnímání autora mediálních sdělení	
2/2	- čte noty c1 – g2 v houslovém klíči, používá notové písmo ve správných tvarech			
2/6	- umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, takt, melodie			
2/1	- ve sboru z paměti zazpívá hymnu ČR, zná základní údaje o jejím vzniku			MuV

2/1 2/7	<ul style="list-style-type: none"> - pokusí se o dvojhlas - umí taktovat 4/4 takt 	<ul style="list-style-type: none"> - grafický záznam vokální hudby (např. linkou), orientace v notovém záznamu 	<ul style="list-style-type: none"> - lidské vztahy - etnický původ 	
2/3	<ul style="list-style-type: none"> - technicky správně a rytmicky vhodně použije Orffovy nástroje podle notového záznamu 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod pomocí Orffových nástrojů - upevňování znalostí z nižších ročníků 		
2/7	<ul style="list-style-type: none"> - umí pohybově vyjádřit nálady, seznámí se s relaxací 	<p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybové vyjádření hudby - orientace v prostoru (pamětné uchování tanečních pohybů –3/4 a 4/4 takt) - procvičování pohybových prvků z nižších ročníků - taktování ve 4/4 taktu 		
1/6 2/4 2/4	<ul style="list-style-type: none"> - poslouchá vybrané skladby, poslechem pozná vybrané dechové a smyčcové nástroje - seznámí se a pozná varhanní hudbu - pozná trampské písně 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - lidové kapely, rocková kapela, symfonický a velký jazzový orchestr - hudba chrámová, taneční (dříve a dnes) - rozvíjení činností z prvního období 	<p>VMEGS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Evropa a svět nás zajímá 	

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků

a) Pravidla pro hodnocení žáků:

Klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi zaujímá ve ŠVP hodnocení a klasifikace žáka učitelem. Přímou v průběhu výchovně vzdělávacího procesu (a také souhrnně za určité konkrétní vzdělávací období) poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů (vedoucích ke klíčovým kompetencím).

V hodnocení žáka nedává ŠVP přednost žádné formě. Stejně jako výběr vhodných forem a metod výuky je i výběr vhodných forem a metod hodnocení žáka plně v rukou učitele. Metody a formy evaluace, uvedené u jednotlivých vzdělávacích předmětů v části „Učební osnovy“, jsou pro vyučujícího pouze doporučením a návodem, které vhodné evaluační metody a formy může při ověřování dosažení dílčích kompetencí žákem zvolit. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit i její „motivační dopad“ na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti.

Jak již bylo uvedeno výše, hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivovat žáka a poskytnout mu nezbytnou zpětnou vazbu. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastněmu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků. Pro tyto evaluační formy by měl vyučující (všude, kde je to jen trochu možné) vytvářet dostatečný prostor.

Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je při klasifikaci povinen dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (zejména vnitřní klasifikační řád), které upravují pravidla pro klasifikaci. Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako velmi vhodný „doplňek“ ke klasifikaci.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace žáka považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

b) Hodnocení a klasifikace žáků

Získávání podkladů pro klasifikaci

- a) Žákovy vědomosti a dovednosti musí být z daného předmětu hodnoceny průběžně, tak aby z daného předmětu znal svoji úspěšnost. Formy hodnocení – širší ústní hodnocení (vyjádření kladů a nedostatků), zkoušení – ústní a písemné s výsledkem hodnocení ve formě známky.
- b) Žákovi je oznámen výsledek každého hodnocení klasifikace – při ústním hodnocení a ústním zkoušení okamžitě, při písemné zkoušce do týdne.
- c) Nestačí jen sdělit známku, ale vždy poukázat na klady a nedostatky hodnocení výkonu.
- d) Kontrolní písemné práce rozvrhne učitel na celý školní rok, aby se nadměrně nehromadily v určitých obdobích.

- e) Učitel je vždy povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení a klasifikaci žáka. Musí být schopen kdykoliv prokázat, jak žáka hodnotí a jakou známkou, kdy a za co ji žákovi udělil.
- f) Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po celou dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat – tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
- g) Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména:
  - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po delší nepřítomnosti delší než jeden týden,
  - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí,
  - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva,
  - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Hodnocení a klasifikace žáka – obecně

- a) Žáci se hodnotí a klasifikují ve všech vyučovacích předmětech učebního plánu školy. Závěrečné hodnocení se provádí známkou. Vysvědčení píše TU na předepsaném tiskopise.
- b) Klasifikační stupeň určí učitel předmětu.
- c) Při klasifikaci za celé pololetí se přihlíží ke kvalitě práce a výsledkům za celé pololetí komplexně. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se ke snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru a klasifikace za příslušné období.
- d) Na konci klasifikačního období, nejpozději 48 hodin po jednání pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé číslicí výsledky celkové klasifikace v daném předmětu do listů
- e) Je nutno rozlišovat, co je předmětem klasifikace prospěchu a co chování.
- f) Klasifikovat jen to, co učitel žáky naučil, klasifikaci používat jako prostředek kladné motivace, nikoli jako trestu.
- g) Na 1. stupni a při hodnocení aktivity, je možné používat při hodnocení činnosti žáka obrázek, kytičku apod. Toto hodnocení je pouze doplňkem klasifikace. Slouží především jako určitý druh motivace, či zvýraznění dílčí práce žáka.
- h) Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák, který v rámci prvního stupně již opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch žáka.
- i) Nelze-li hodnotit žáka na konci prvního pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

- j) Nelze-li hodnotit žáka na konci druhého pololetí, určí ŘŠ pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník.
- k) Žák opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který již jednou ročník opakoval. Tomuto žákovi může ŘŠ na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů.
- l) Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ŘŠ o komisionální přezkoušení žáka, je-li v daném předmětu vyučujícím ŘŠ požádá krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- a) Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáka.
- b) Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků
- c) Chybu je nutno chápat jako přirozenou součást v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
- d) Při sebehodnocení se žák snaží popsat, co se mu daří, co mu ještě nejde a jak bude pokračovat dál.
- e) Při školní práci vedeme žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.

Informovanost rodičů a třídních učitelů

- a) Třídní učitelé jsou informováni o klasifikaci žáků ve třídě prostřednictvím žákovských knížek a klasifikačních archů, v závažných případech ústní konzultací.
- b) Rodiče jsou informováni prostřednictvím žákovských knížek, sešitů, ústní konzultací a na konci pololetí vysvědčením. V případě mimořádného zhoršení jsou rodiče informováni bezprostředně.
- c) Sdělení o mimořádném zhoršení, též sdělení o výchovných opatřeních je nutné provádět prokazatelným způsobem (zápisem do třídních knížek či dopisem rodičům).

Hodnocení a klasifikace chování

- a) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) během klasifikačního období.
- b) Klasifikaci navrhuje TU a po projednání na pedagogické radě o ní rozhoduje ředitel školy.
- c) Chování žáka mimo školu:
Rodiče je třeba vést k tomu, aby plně odpovídali za své děti v oblasti výchovné. Škola hodnotí a klasifikuje žáky především za jejich chování ve škole a akcích pořádaných školou. Jsou-li však závažné a prokazatelné důvody udělit žákovi výchovné opatření vedoucí k posílení kázně ve vážných případech přihlédne k chování i mimo školu, jedná-li se o případy, jejichž projednávání se škola přímo zúčastní.
- d) Pochvaly žáků:

Pochvala třídního učitele – uděluje TU a konzultuje s ostatními pedagogickými pracovníky. Pochvala je udělována průběžně za mimořádné výkony žáků ve všech oblastech života školy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

Pochvala ředitele školy – uděluje ŘŠ na návrh TU a ostatních pracovníků školy. Pochvala je udělována průběžně, zpravidla žákům, kterým již byla udělena pochvala třídního učitele, nebo žákům za vyjímečné výkony, za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za dlouhodobou úspěšnou práci.

Zápis pochvaly třídního učitele a ředitele školy provede TU a potvrdí ŘŠ. Pochvala je vždy zapisována na vysvědčení v daném období. Oznámení o udělení pochvaly a jiného ocenění zašle škola rodičům poštou.

e) Kárná opatření žáků:

Napomenutí třídního učitele – uděluje TU, případně na návrh ostatních vyučujících. Napomenutí je udělováno průběžně zpravidla za méně závažný přestupek, či opakující se nedostatky ve školní práci. Oznámení o udělení napomenutí zašle škola rodičům poštou.

Důtka třídního učitele – uděluje TU a konzultuje s ostatními pedagogickými pracovníky. Důtka je udělována průběžně za hrubé porušení či soustavné narušování života školy. Je udělována zpravidla po napomenutí třídním učitelem. Oznámení o udělení třídní důtky zašle škola rodičům poštou.

Důtka ředitele školy – uděluje ŘŠ na základě návrhu pedagogických pracovníků a po konzultaci s TU. Důtka ředitele školy je udělována průběžně za mimořádně hrubé porušení či soustavné hrubé narušování života školy. Je udělována zpravidla po udělení důtky třídního učitele, pokud se jednání žáka nezmění. Oznámení o udělení důtky ředitele školy zašle škola rodičům poštou.

f) Hodnocení chování jako předmětu na vysvědčení:

Výsledná známka není trestem, ale stupněm hodnocení chování žáka ve škole a jeho aktivního vztahu ke školní práci.

Velmi dobré – žák se chová a uvědoměle jedná dle pravidel chování a plní povinnosti, které vyplývají z postavení žáka příslušného ročníku ve škole. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Uspokojivé – zpravidla po důtce třídního učitele nebo po důtce ředitele školy. Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Neuspokojivé – zpravidla po důtce ředitele školy, pokud nedošlo ke zlepšení. Chování žáka je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

Hodnocení a klasifikace prospěchu

a) Kritériem pro klasifikaci prospěchu je zvládnutí kmenového učiva, standardů apod. (s přihlédnutím k individuálním zvláštěm žáků).

b) Při hodnocení známkou i při slovním hodnocení sledovat:

Zvládnutí osnov

1 – ovládá bezpečně

2 – ovládá

3 – v podstatě ovládá

4 – ovládá se značnými mezerami

5 – neovládá

Úroveň myšlení

1 – pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti

2 – uvažuje celkem samostatně

3 – menší samostatnost v myšlení

4 – nesamostatné myšlení

5 – odpovídá nesprávně i na návodné myšlení

Úroveň vyjadřování

1 – výstižné

2 – poměrně přesné

3 – ne dost přesné

4 – vyjadřuje se potíže

5 – nesprávně i po návodu

Aplikace vědomostí

1 – spolehlivá

2 – dopouští se ojedinělých chyb

3 – s pomocí odstraňuje chyby

4 – dělá podstatné chyby

5 – nesplní úkol ani s pomocí

Píle a zájem

1 – aktivní a svědomitý

2 – nepotřebuje podnětů

3 – malý zájem

4 – potřebuje neustálé podmínky

5 – pobízení je neúčinné

c) Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení.

d) Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm,

hodnocení výsledků vzdělávání žáka v 1. a 3. čtvrtletí je vyjádřeno slovně a zapsáno do žákovských knížek. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.

e) U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka.

b) Při způsobu hodnocení a klasifikace žáků ped. pracovníci zdůrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

c) Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná TU s výchovným poradcem.

d) TU sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

6.2. Autoevaluace školy

Evaluační školy = hodnocení výsledků a fungování školy na základě přesných ukazatelů a procedur monitorování. Je součástí celkové pedagogické evaluace. Evaluační školy je jednak **externí** (prováděná orgány inspekce, agenturami pro srovnávání škol, testy v rámci vytvořených sítí škol aj.), jednak **vnitřní**, při níž škola hodnotí sama sebe.

Propagovaná je v současnosti zejména vnitřní evaluace. Ta může probíhat na úrovni školy, či na úrovni třídy. Podstatným rysem evaluace by mělo být přesně zjistit, čeho žák skutečně dosahuje v porovnávání s plánovanými výsledky. Objektívni měření úrovně osvojení kompetencí, kterých mají žáci prostřednictvím školního vzdělávání dosáhnout, je velmi obtížný problém. Detailně propracovaný externí model národní evaluace výstupních výkonů žáků prostřednictvím celostátně závazných testů není v ČR dosud propracován. Dle informací z MŠMT ČR, by mělo k jeho vytvoření dojít v průběhu přibližně 3 let, díky prostředkům z Evropských strukturálních fondů. Dosavadní způsoby měření vzdělávacích výsledků u nás jsou schopny postihnout vědomosti, případně postoje žáků, nikoli reálné kompetence.

a) Oblasti evaluace

- **soulad realizovaného vzdělávacího programu s ŠVP ZV** (Je realizovaný ŠVP ZV v souladu s RVP ZV a psaným ŠVP ZV? Nedochozí k opominutí některých jeho důležitých aspektů? Je všem jeho aspektům věnována odpovídající pozornost?)

- **výuka a učení** (Je výuka postavena podle potřeb žáků a RVP ZV (ŠVP ZV)? Je výuka efektivní, tj. odpovídají vzdělávací výsledky žáků vynaloženým prostředkům a úsilím? Používají učitelé ve výuce dostatečně pestrou škálu výukových nástrojů tak, aby vyšli vstříc rozmanitým potřebám jednotlivých žáků? Dbají učitelé při výuce důsledně na zohledňování individuálních vzdělávacích potřeb jednotlivých žáků? Je výuka dostatečně stimulující? Je výuka dostatečně náročná? Je výuka založena na počátečních znalostech žáků a je propojena se zkušenostmi, které mají žáci z reálného života? Poskytují učitelé ve výuce žákům dostatečný prostor pro samostatné objevování a tvůrčí činnosti? Mají žáci dost prostoru k vyjadřování vlastních názorů? Není ve výuce kladen příliš velký důraz na znalosti? Rozvíjí výuka v dostatečné míře oborové dovednosti a klíčové kompetence?)

- **vztahy uvnitř školy, školní klima** (Provádějí učitelé sebehodnocení své práce? Podávají učitelé žákům přiměřenou pomoc? Mají učitelé promyšleny cíle výuky, metody, nástroje i kritéria hodnocení? Jsou učitelé schopni identifikovat své vzdělávací potřeby a soustavně se vzdělávat? Přispívá klima školy k dosahování cílů školy? Je klima přátelské a motivující k učení a práci? Nedochozí k zesměšňování a ponižování žáků? Chovají se učitelé k žákům vstřícně a s respektem? Chovají se k sobě učitelé vstřícně a s respektem? Chová se vedení školy k učitelům vstřícně a s respektem? Je prostředí školy bezpečné? Mají žáci důvěru k učitelům a vedení školy? Daří se škole úspěšně si poradit s projevy šikany?)

- **hodnocení žáků** (Je podporováno sebehodnocení žáků? Jsou odpovídajícím způsobem podporovány všechny vztahové normy v hodnocení žáků – ke stanoveným požadavkům, ke spolužákům, k vlastnímu pokroku? Jsou nástroje hodnocení dostatečně rozmanité, aby umožnily vyniknout žákům s různými schopnostmi? Jsou kritéria, podle kterých jsou žákovské výkony hodnoceny, jasná a srozumitelná? Znají žáci předem kritéria, podle kterých budou jejich práce hodnoceny? Poskytuje hodnocení žákům informaci, jak svoji práci zlepšit?)

- **materiální, technické, ekonomické a hygienické podmínky** (Má škola potřebné podmínky k naplnění cílů, které si formulovala? Tvoří vedení zázemí učitelům pro přípravu na výuku? Vytváří podmínky a klima ke kvalitní práci učitelů? Existují základní pravidla pohybu po škole a učebnách, kterými žáci rozumějí a která přijali za svá? Existují pracovní místa pro učební pomůcky a předměty v učebnách? Nakládá vedení s prostředky a zdroji efektivně? Spolupracuje vedení dostatečně se všemi dostupnými složkami – rodiči, úřady, sponzory?)

- **vztahy s partnery** (Daří se komunikovat s rodiči všech žáků školy? Jsou názory rodičů brány v potaz ve všech situacích týkajících se jejich dětí? Pořádá škola akce, které jsou otevřeny celé komunitě? Daří se škole zapojovat se do života v obci a pozitivně jej ovlivňovat? Spolupracuje vedení s rodiči, organizacemi a úřady?)

b) Cíle a kritéria autoevaluace

Aby výsledek autoevaluace byl co možná nejobjektivnější a dal se vyjádřit v podobě jednoznačně formulovaného hodnotícího soudu, je nutné vymezit si jasné cíle a s nimi velice úzce související kritéria (měřítka, hlediska), podle kterých bude práce školy vyhodnocována.

Cílem autoevaluace je získat aktuální informace o stavu školy potřebné pro rozhodování o dalším rozvoji. Tyto informace poskytují zpětnou vazbu, prostřednictvím níž jsou vyvozovány kroky vedoucí k zefektivnění procesu výuky a zkvalitnění ŠVP ZV.

Kritérii (nebo také indikátory kvality školy) mohou být například dílčí otázky uvedené v příkladech vymezení autoevaluačních oblastí (spokojenost rodičů s prací školy, účast rodičů na školních akcích, individuální péče o jednotlivé žáky /např. doučování pro slabé žáky/, vyvážené kurikulum, spolupráce učitelů v pedagogickém sboru, kvalifikovanost pedagogického sboru /účast v dalším vzdělávání/ apod.).

Po zjištění počátečního stavu (hodnoty) těchto kritérií (indikátorů) si stanovíme dílčí cíle, podle nichž budeme vyhodnocovat svoji práci:

Dílčí cíle a kritéria jsou přitom úzce provázané. Dosažený dílčí cíl v jedné etapě autoevaluace se následně může stát kritériem (hlediskem), jímž budeme poměřovat žádaný cílový stav v etapě další. Pro úspěšnou a cílenou práci školy je proto nezbytné, aby cíle byly dobře definované a aby jich nebylo příliš mnoho, aby byly naplánovány metody, jak těchto cílů dosáhnout, aby kritéria pro hodnocení byla jasně stanovena a aby práce školy byla dobře zdokumentována, a tudíž umožňovala posoudit míru dosažení cílů.

c) Nástroje autoevaluace

V souladu s plánem autoevaluačních činností, cíli a kritérii autoevaluace je nezbytné v ŠVP ZV vymezit a popsat ty nástroje, které budeme při autoevaluaci ve škole používat.

Některé aspekty práce školy budeme hodnotit na základě prostého posouzení zaměstnanci školy, například pomocí řízených rozhovorů, jiné ze školní dokumentace (např. účast rodičů na školních akcích, počet příspěvků do schránky důvěry, účast učitelů na dalším vzdělávání). K hodnocení jiných aspektů použijeme specializované nástroje. Těmito nástroji jsou dotazníky, v případě výsledků vzdělávání pak žákovské práce. Dotazníky jsou určeny žákům 5. r., rodičům a členům pedagogického sboru. Žákovské práce mají rozličnou podobu

– od testů s výběrem odpovědí, které zjišťují zpravidla pouze faktografické vědomosti, až k úlohám, které hodnotí např. písemný projev žáka či jeho samostatnou činnost.

K evaluaci výsledků žáků můžeme využít testy z nabídky různých agentur, které poskytují anonymní informaci o výsledcích žáků jednotlivých škol ve srovnání s jinými podobnými školami. K ověřování vybraných oborových dovedností rovněž můžeme využívat úlohy z mezinárodních výzkumů, které jsou k dispozici v Ústavu pro informace ve vzdělávání. Tyto úlohy mají tu přednost, že obsahují kritéria na vyhodnocování žákovských odpovědí.

Z nabídky agentur si můžeme též vybrat nástroje pro hodnocení klimatu školy. Jedná se zpravidla o dotazníky pro žáky, učitele, rodiče i ředitele a kromě klimatu umožňují tyto dotazníky většinou zhodnotit i některé aspekty výuky. Hodnocení můžeme provádět i podle vlastních dotazníků. Tato volba nám umožní se zaměřit na ty aspekty práce školy, které považujeme za nejdůležitější. Zpočátku (než budeme moci získané údaje porovnávat v čase) budeme mít určité problémy s interpretací získaných dat. Výhoda externích dotazníků spočívá v tom, že umožňují porovnat získané hodnoty s hodnotami jiných podobných škol.

Jedním z nejdůležitějších aspektů práce školy, který se zároveň obtížněji hodnotí, je výuka. Je vhodné, aby její součástí byla v první řadě autoevaluace učitelů. Učitelé mohou autoevaluaci založit například na hodnocení své práce žáky. Vhodná je rovněž spolupráce učitelů při vzájemném poskytování zpětné vazby, která je založena na vzájemných hospitacích. Dalším nástrojem sloužícím k reflexi práce učitelů může být portfolio, do kterého učitelé shromáždí ukázky toho, co se jim podařilo (například ukázky zdařilých žákovských prací, povedených projektů, výukových jednotek).

Hodnocení práce učitelů vedením školy bude založeno na jejím systematickém sledování, které se bude opírat nejen o hospitace, ale o informace o tom, jak učitelé výuku plánují, jaké si stanovují výukové cíle a jak vyhodnocují jejich naplnění.

d) Časové rozvržení evaluačních činností

V souladu s cíli autoevaluace je důležité stanovit si a v ŠVP ZV popsat časové rozvržení evaluačních činností v podobě plánu autoevaluace. Podle tohoto plánu budou jednotlivé evaluační činnosti v rámci autoevaluace ve škole vykonávány. Vzhledem k tomu, že existují evaluační činnosti, které mohou probíhat průběžně po celý rok, a naopak jsou činnosti, které lze vykonávat pouze v určitých časových úsecích (například na začátku školního roku, na konci pololetí, na konci školního roku apod.), je nutné seznámit se s jednotlivými etapami autoevaluace, které je zapotřebí při sestavování vlastního plánu autoevaluace zohlednit:

1. etapa (auto)evaluace začíná po důkladném seznámení s RVP ZV a je spojena s přípravnou fází a s tvorbou ŠVP ZV. V přípravné fázi budeme zjišťovat své „výchozí podmínky“ a na základě tohoto zjištění určíme své zaměření, vytýčíme se programové cíle, výchovné a vzdělávací strategie (schopnost sboru a jeho připravenost uvědomit si a především přijmout nezbytné změny, které RVP ZV přináší) atp. Při vlastní tvorbě pak musíme dodržovat soulad ŠVP s RVP ZV.

2. etapa (auto)evaluace bude zahájena v době, kdy začneme pracovat podle svého ŠVP ZV. Je spojena s průběžným sledováním práce učitelů, žáků, s ověřováním vzdělávacího

programu v životě školy apod. V této etapě bude žádoucí doladit některé prvky ŠVP ZV, hodnotit žáky, učitele, klima školy aj.

3. etapa (auto)evaluace je spojena s hodnocením dosažených výsledků na konci určitého většího celku - období (konec školního roku, na konci 1. období – tj. na konci 3. ročníku, na konci 2. období – tj. na konci 5. ročníku respektive 1. stupně apod.). Budeme zjišťovat dosažené výsledky žáků, hodnotit efektivitu programu, např. jeho dopad na klima školy, na přístup učitelů k žákům, na používané výukové metody učitelů, na chování žáků atp.

4. etapa (auto)evaluace bude jakýmsi završením „cyklu“ autoevaluačních činností a stane se odrazovým můstkem pro celkové (pře)hodnocení ŠVP -efektivitu jeho fungování. Obdobně jako v 1. etapě budeme opět provádět hodnocení „výchozích podmínek školy“ spojené s důkladnou analýzou ŠVP. Veškeré tyto činnosti nám umožní ŠVP zcela změnit a upravit, nebo upravit jen částečně tak, aby stále odpovídal postupně se měnícím podmínkám výchovně vzdělávacího procesu.

Neodmyslitelnou součástí každé evaluační činnosti je její vyhodnocení, které mj. zahrnuje i návrhy vhodných „korekčních“ opatření, případně i návrhy na další úpravu ŠVP. Evaluační činnosti a aktivity (ev. i použité formy a metody), kterými škola zjišťuje úroveň kvality vzdělávání a hodnotí dosažené výsledky žáků se zpracovávají na každé vzdělávací období v písemné podobě formou plánů evaluačních činností a aktivit. Na úrovni vzdělávacího předmětu je zpracovává vyučující daného předmětu, zpravidla jako součást svého tématického časového plánu výuky. Na vyšší úrovni (vzdělávací oblast, „škola“, atp.) je zpracovává ředitelka školy nebo jí pověřený pedagog jako součást ročního plánu činnosti školy (ev. jako součást plánu kontrolní a hospitační činnosti). Základními časovými horizonty pro souhrnné hodnocení jsou: čtvrtletí, pololetí, závěr školního roku a 1. a 2. vzdělávací období ŠVP.

Oblasti, v nichž bude autoevaluace prováděna

	Vzdělávání a výuka (průběh vzdělávání, podmínky k učení, individuální vzdělávání, hodnocení práce žáků)	Vztahy uvnitř školy, školní klima (práce učitelů, vztahy mezi učiteli, řízení školy, vztahy mezi vedením školy a zaměstnanci, vztahy mezi žáky, DVPP)	Materiální, technické, ekonomické a hygienické prostředí (pomůcky, informační systémy, vybavení školy)	Vztahy s partnery (zřizovatel, rodiče, sponzoři)
Cíle	Udržení a neustálé zlepšování stávajících podmínek ke vzdělávání na škole	Spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců v práci, odborný růst pedagogických pracovníků	Aktualizace školních pomůcek, aktualizace školní počítačové sítě, funkční, hygienické, bezpečné a podnětné prostředí	Spokojenost rodičů se školou, spolupráce rodiny se školou
Kritéria	Postupné zlepšování jednotlivých žáků	Spokojený žák, vyhledávání, účast a využití DVPP ve výuce	Dostatek finančních zdrojů na zabezpečení chodu školy	Naplněnost školy v rámci demografie obce
Nástroje	Srovnávací prověrky, dovednostní a vědomostní testy	Dotazníky pro učitele a žáky, rozbor dokumentace školy, analýzy žákovských prací, hospitace, vzájemné hospitace, rozhovory s učiteli, účast na vzdělávacích akcích	Pozorování, rozhovory se zaměstnanci žáky, rodiči, sponzory	Dotazníky pro rodiče, rozhovory s rodiči, třídní schůzky, zápis do 1. ročníku, jednání se sponzory
Časový harmonogram	Průběžně	Sebehodnocení učitelů a jejich hodnocení vedením školy (dle §9, odst. 2 a 3 vyhlášky 15/2005 Sb.), dle plánu DVPP, dle plánu hospitací	Průběžně	Rozpočet, sponzorské smlouvy a dary

Dotazník pro rodiče žáků 1. třídy

Vážení rodiče,

prosím Vás o zodpovězení několika otázek. Vaše odpovědi mi umožní lépe poznat Vaše dítě a porozumět jeho potřebám a projevům. Předem děkuji za vyplnění a zaslání zpět.

1) Jaké činnosti děláte společně s dítětem nejraději?

.....
.....
.....
.....
.....

2) Má dítě nějakou zkušenost, zažilo nějakou událost, o které bych jako učitelka měla vědět?

.....
.....
.....
.....
.....

3) Na co jste u svého dítěte nejvíce pyšní?

.....
.....
.....
.....
.....

4) Jaké jsou oblíbené hry a aktivity Vašeho dítěte?

.....
.....
.....
.....
.....

5) Jak se Vaše dítě chová, když je rozrušené? Jak je nejlépe s ním v takových situacích jednat?

.....
.....

.....
.....
.....

6) Co dalšího bych měla o Vašem dítěti vědět?

.....
.....
.....
.....
.....

7) Co byste ve třídě, ve škole změnili, nebo co zde podle Vašeho názoru chybí?

.....
.....
.....
.....
.....

8) Jakým způsobem byste se chtěli Vy zapojit do aktivit ve třídě, ve škole?

.....
.....
.....
.....
.....

Děkuji, že jste si udělali čas.